

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra účetnictví a financí

Studijní program: Ekonomika a management

Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku – pro české firmy

Diplomová práce

Vztah rozpočtového hospodaření a rozvoje města Bechyně

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Milan Jílek, PhD.

Autor:

Bc. Pavla Příhodová

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma vypracovala samostatně na základě vlastních materiálů uvedených v seznamu literatury.

V Českých Budějovicích , 30.7.2008

.....

Pavla Příhodová

Poděkování:

Děkuji vedoucímu diplomové práce Ing. Milanu Jílkovi, PhD. Za vedení a odbornou pomoc při zpracování mé diplomové práce a také Ing. Radce Bosákové, vedoucí finančního odboru Městského úřadu Bechyně za poskytnuté podklady ke zpracování diplomové práce.

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a financí
Akademický rok: 2006/2007

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Pavla PŘÍHODOVÁ**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**

Název tématu: **Vztah rozpočtového hospodaření a rozvoje města**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Popsat vývoj hospodaření a rozvoje města po roce 1990 do současnosti. V návaznosti na hospodaření města analyzovat hlavní determinanty rozvoje města ve sledovaném období.

Postup zpracování:

1. Rozvoj města. Ukazatele rozvoje města. Demografie, majetek města, veřejné služby, občanská a technická vybavenost.
2. Rozpočtové hospodaření města. Rozpočet města jako nástroj územní samosprávy. Ukazatele hodnocení rozpočtového hospodaření.
3. Vliv rozpočtového hospodaření na rozvoj města. Běžné a kapitálové výdaje města. Jejich dynamika a struktura.

Práce bude zpracována na konkrétním městě. Zdrojem dat bude místní šetření, údaje ČSÚ a údaje systému ARIS Ministerstva financí ČR.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

60 - 70 stran

Forma zpracování diplomové práce:

tištěná

Seznam odborné literatury:

Maier, K.: Čtyroký, J.: *Ekonomika územního rozvoje*. Grada, 2000, 142 s. ISBN 80-7169-644-7

Maier, K.: *Hospodaření a rozvoj českých měst*. Praha: Academia, 2005. 376 s. ISBN 80-200-1245-1

Peková, J.: *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2003. 376 s. ISBN 80-7261-086-4

Separátní výtisky článků: časopis *Moderní obec*, vydavatelství *Economia*

Separátní výtisky článků: časopis *Obec a Finance*, vydavatelství *Triada*

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Milan Jílek, Ph.D.

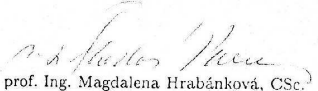
Katedra účetnictví a financí

Datum zadání diplomové práce:

15. března 2007

Termín odevzdání diplomové práce:

30. dubna 2008

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.

děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (1)
370 05 České Budějovice

prof. Ing. František Střežek, CSc., Dr.h.c.

vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 15. března 2007

Obsah:

1. Úvod	1
2. Městské komunity	2
3. Obec – základní územní samosprávný celek	3
3.1. Postavení a funkce obce	4
3.2. Majetek obce	5
3.3. Orgány obcí a jejich činnost.....	6
4. Veřejné rozpočty	12
5. Legislativní úprava rozpočtového hospodaření obce	13
5.1. Finanční hospodaření obcí	13
5.2. Příjmy a výdaje obcí.....	15
5.2.1. Příjmy	16
5.2.2. Výdaje.....	18
6. Kapitálový rozpočet	19
7. Obecní dluh	22
7.1. Určující faktory	22
8. Rozpočtový proces	25
8.1. Etapy rozpočtového procesu	25
8.2. Rozpočtové zásady	26
8.3. Rozpočtový výhled	26
9. Cíl a metodika	29
10. Představení města Bechyně	32
10.1. Statistické údaje.....	32
10.2. Významné akce	34
10.3. Kultura v Bechyni	35
10.4. Bechyňské památky.....	36
10.5.. Zdravotnické a sociální služby	37
10.6. Organizace zřízené městem.....	39
11. Příjmy a výdaje obce 1992-2007	41
11.1. Příjmy obce	41
11.2. Výdaje obce.....	49
11.3. Přehled nejdůležitějších příjmů a výdajů	53
11.4. Soběstačnost města.....	58

11.5. Samofinancování obce	59
11.6. Srovnání schválené rozpočtu a skutečně dosaženého rozpočtu	61
11.7. Srovnání příjmů a výdajů města Bechyně a měst ČR	61
11.7.1. Srovnání příjmů v letech 2004-2006	61
11.7.2. Srovnání výdajů v letech 2004-2006	62
11.8. Výpočet ukazatele dluhové služby	63
12. Závěr	64
13. Summary	65
14. Přehled použité literatury	

1. Úvod

Území České republiky se člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky. Územní samosprávný celky jsou společenství občanů, které tvoří územní celek vymezený hranicí obce.

Jedním z nejzákladnějších pilířů každé obce je rozpočet, který určuje hospodaření obce na každý rok. Rozpočty obcí a měst jsou i dnes součástí soustavy veřejných rozpočtů. Kromě rozpočtů měst a obcí, do rozpočtové soustavy patří např. rozpočet zdravotní pojišťovny, státní fondy, státní rozpočet a nově i rozpočty samosprávných krajů. Celá soustava je věcně propojena a jejím cílem je vytvoření dostatečných finančních prostředků k financování veřejných výdajů.

Rozpočet obce je decentralizovaný peněžní fond, kde se soustřeďují různé druhy veřejných příjmů. Rozpočet je zároveň bilancí, která porovnává příjmy a výdaje za sledované období. Rozpočet je i toková veličina, kdy během celého rozpočtového období postupně přicházejí příjmy na příjmový účet rozpočtu a výdaji se uhrazují vznikající potřeby.

Rozpočet se člení na příjmovou část a část výdajovou. Nejen příjmy rozpočtu obce jsou zdrojem rozvoje. Obec má k dispozici řadu nástrojů a technik využívání finančních i dalších zdrojů. Tyto mechanismy umožní zdroje odhalovat, maximalizovat i optimalizovat.

Jaké jsou tedy determinanty rozvoje města? Jak město hospodaří během několika let? Je obec schopna financovat výdaje svými vlastními příjmy? Kolik daná obec v daném roce vydá na splácení svých závazků?

Cílem mé práce je právě s pomocí teoretických poznatků odpovědět na tyto otázky - zhodnotit hospodaření města a analyzovat hlavní ukazatele rozvoje města v závislosti na hospodaření v období od roku 1992 do roku 2007. Zejména sem se zaměřila na samotnou analýzu hospodaření vybrané municipality, především na rozpočet města jako nástroj územní samosprávy a to konkrétně od roku 1992 až do roku 2007 a dále na ukazatele hodnocení rozpočtového hospodaření.

Literární přehled

2. Městské komunity

Lidská sídla představují **prostorový a sociální základ života lidí** a jednotlivé typy sídel **vytvářejí prostor**, kde se uskutečňuje řada ekonomických, sociálních i kulturních procesů, které ovlivňují chování lidí, způsob života, politické i kulturní postoje atd. Specifický význam má v tomto smyslu také forma zástavby sídel, která přímo i nepřímo ovlivňuje specifické formy ekonomických a sociálně-kulturních vazeb.

Minulost i současnost městských venkovských sídel je provázena mnohými, ne vždy jednoznačně vedenými, soudy o způsobu života, hodnotových orientacích, sociální komunikaci i typu sociálních interakcí jejich obyvatel. Každý typ sídla vytváří svébytné **společenství – komunity**, jejichž charakter vytváří základ pro participaci jejich členů na jejich podobě i tvářnosti.

Velice často termín **komunita** je chápán v několika velmi nestejnorodých rovinách. Komunita je pojem převzatý z anglosaské literatury (community) a ve shodě s německým překladem je nejčastěji chápán jako obec v nejširším slova smyslu, což nepřesně vystihuje anglický originál a navozuje nejednotnost výkladu tohoto pojmu. Kromě této skutečnosti, je pojem komunita překládán také jako společenství a v odborné literatuře je často také užíván.

Každé společenství – komunita má specifickou sociální strukturu, tvořenou formálními a neformálními organizacemi a jednotlivci. Komunita je v tomto smyslu také uskupení lidí, kteří žijí ve vzájemné blízkosti a spojují je společné zájmy a vzájemná pomoc. Komunita není statická, vyvíjí se pod tlakem a vzájemném spolupůsobením jejich členů a intenzitě jejich sociálních vztahů.

Různé definice komunity jsou vytvářeny podle následujících hledisek :

- **časové hledisko**
- společné prožitky – historická událost, ekologická situace
- společná budoucnost – touhy, očekávání, plány

- **hodnotové hledisko**
- společná víra, vyznání
- společné hodnoty
- společný nepřítel, ohrožení, atd.

Velikost a poloha měst závisejí kromě jiného také na jejich vztazích k vlastnímu zázemí a také k jiným městům. Města jsou součástí složitého systému sídel, který se vytvářel a přetvářel působením mnoha společenských, přírodních a ekonomických činitelů. Sídelní struktura se dynamicky proměňuje v prostoru i čase a je vždy odrazem aktuálních politických, socio-ekonomických i celosvětových procesů.¹

Z pohledu územní samosprávy je město samosprávné společenství občanů s vlastním majetkem a vlastními příjmy, s nimiž samostatně hospodaří a za toto hospodaření přebírá zodpovědnost. Je samosprávním celkem, právnickou osobou, do jejichž vnitřních záležitostí lze zasahovat pouze zákonem, a která samostatně rozhoduje o rozvoji vlastního území. Vedle samostatné působnosti bývá městům ještě svěřen výkon působnosti přenesené.

3. Obec – základní územní samosprávný celek

Základním článkem územní samosprávy je obec jako základní územní samosprávný celek (ZÚSC). Postavení obce je stále významnější, což je výsledkem probíhající decentralizace kompetencí a odpovědnosti za zabezpečování různých druhů veřejných statků pro obyvatelstvo ze státu na územní samosprávu.²

Obec je základní územní jednotkou státu. Tvoří jí obyvatelstvo, které společně užívá vymezené území (katastrální území) a které má právo na samosprávu zakotvené v ústavě.

V právním smyslu je obec vymezena třemi základními znaky. Jsou to:

- území
- občané ČR s trvalým pobytem, občané s čestným občanstvím obce (města) v hranicích obce vstupují do různých vztahů k obci i právnické osoby a podnikatelé se sídlem na území obce nebo s provozovnou na území obce a další fyzické osoby s přechodným pobytem, dále např. vlastníci nemovitostí na území obce apod.
- samospráva veřejných záležitostí v hranicích obce (na katastrální území obce)

¹ KADEŘÁBKOVÁ, J., TRHLÍNOVÁ Z., Úryvek z regionálního rozvoje, VŠE PRAHA 2007

² PEKOVÁ, J., Hospodaření a finance územní samosprávy. Praha: Management Press, 2004,

3.1. Postavení a funkce obce – působnost

Obec plní tyto funkce vymezené zákonem o obcích:

- **vlastní samosprávní funkci**, v ČR tzv. **samostatná působnost** obce v záležitostech, o kterých může samostatně rozhodovat, tzn. má určité zákonem upravené pravomoci. Obec jako územní společenství občanů má právo na samosprávu, právo samostatně rozhodovat v mnoha oblastech veřejné správy – a to ve všech věcech územní samosprávy.
- **přenesené funkce**, v ČR tzv. přenesená působnost, v rámci vykonávání i výkonu státní správy v tzv. smíšeném (spojeném) modelu místní správy. Vykonávají jí výkonné orgány obcí a jsou v této činnosti podřízeny a kontrolovány orgány státní správy a v některých oblastech od r. 2001 krajskými úřady.

Rozhodující je pro obec jako základní územní samosprávní celek plnění samosprávní funkce v rámci tzv. **samostatné působnosti**, kdy obec

- je veřejnoprávní korporací, což znamená, že je to společenství členů – občanů s trvalým pobytem a firem se sídlem v hranicích obce. Je jí zákonem svěřeno zabezpečování záležitostí, které jsou v zájmu obce a jejích občanů, některých úkolů veřejné správy v zájmu jejich subjektů
- je tedy reprezentantem veřejných zájmů, zájmů občanů a ostatních subjektů (firem) daného územního společenství.
- pečuje o všestranný sociálně ekonomický rozvoj svého území a o potřeby občanů, které jsou ve veřejném zájmu, tzn. zejména zabezpečování veřejných statků. V působnosti obce je péče o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb občanů v oblasti bydlení, ochrany a zlepšování zdraví, dopravy, výchovy, vzdělání, celkového kulturního rozvoje, ochrany veřejného pořádku apod.
- zabezpečuje tedy veřejné služby (veřejné statky) pro své občany. Může k tomu zřizovat neziskové organizace, tzv. organizační složky obce, a příspěvkové organizace a obecně prospěšné společnosti.
- je i samostatným ekonomickým subjektem, tzv. právnickou osobou, má tzv. právní subjektivitu. V právních záležitostech a ve smluvních vztazích má autonomii, vystupuje svým vlastním jménem.³

³ PEKOVÁ, J., Hospodaření a finance územní samosprávy. Praha: Management Press, 2004

- vlastní majetek a může s ním nakládat (část majetku byla obcím bezplatně předána z majetku ČR na začátku 90. let ze zákona), musí však o něj také pečovat, udržovat ho, ochraňovat před zcizením, apod.
- může být členem sdružení obcí, což může být výhodné při společném zabezpečování lokálních veřejných statků, když je tato produkce hospodárnější, může být členem dobrovolných svazků obcí apod.
- může zakládat obecní podniky, může vkládat svůj majetek do společných podniků zakládaných společně s jinými obcemi nebo soukromým sektorem pro zabezpečování polotržních a tržních statků
- musí mít určitou finanční suverenitu vymezenou zákony o rozpočtových pravidlech, která jí dovolují být alespoň zčásti finančně nezávislá na státu. Jako nestátní subjekt má právo hospodařit podle vlastních rozpočtů, popř. vytvářet i mimorozpočtové fondy, rozhoduje o použití finančních zdrojů
- v mezích zákona je nositelem veřejné moci, může zřídit obecní policii. V ČR upravuje veřejné záležitosti v rámci samostatné působnosti tzv. obecně závaznými vyhláškami, které však musí být v souladu s platnými zákony.
- schvaluje územní plán obce.
- rozhoduje o směrech dlouhodobého sociálně ekonomického rozvoje obce ⁴

3.2. Majetek obce

Obecní majetek tvoří hlavně nemovitosti, movité věci, majetková práva (pohledávky, apod.), peněžní prostředky, cenné papíry a případně i nehmotná aktiva.

Po roce 1945 byly v ČR zřízeny národní výbory. Obcím byl k 31. 12. 1949 znárodněn veškerý majetek. Vzniklé národní výbory pouze spravovaly státní majetek, a to až do roku 1990. Teprve po roce 1989 se vrátila obcím část majetku. ⁵

Obce dostaly zpět majetek ze zákona, a to z vlastnictví ČR část tzv. historického majetku, tj. majetku, který obce vlastnily k 31. 12. 1949. Jsou to např. lesní pozemky mimo lesů

⁴ PEKOVÁ, J., Hospodaření a finance územní samosprávy. Praha: Management Press, 2004

⁵ HAMERNÍKOVÁ, B., Veřejné finance. Victoria Publishing, 1996

v národních parcích, zemědělskou půdu, stavební aj. nezastavěné pozemky, stavby a pozemky, tvořící jeden funkční celek se stavbou apod., mimo své katastrální území.

V případě, že došlo po roce 1950 ke sloučení obcí, historický majetek bývalých samostatných obcí se vrátil současné sloučené obci. Při rozdělení obce po roce 1989 se vrácený historický majetek rozdělil mezi nové obce.

Kulturní památky, muzea, galerie, sbírkové předměty apod. se vracely do vlastnictví obce jako historický majetek na základě rozhodnutí ministerstva kultury ČR.

Obce získaly do vlastnictví také stavby a pozemky převedené do vlastní obcí na základě tzv. původního práva hospodaření, které obce spravovaly ke dne 24. 5. 1991.

Majetkem obcí se stal bytový fond s pozemky, tvořící jeden funkční celek a domy, které spravovaly podniky bytového hospodářství a po roce 1949 postavené státní byty včetně příslušenství domů. Do vlastnictví obcí se dostaly pozemky se sídlištní zelení, chodníky apod. Obce dostaly zpět také objekty rozestavěné komplexní bytové výstavby na katastrálním území příslušné obce a majetek investorských organizací.

V uplynulých letech obce v ČR svůj majetek prodávaly. Hlavně rok 199 je charakteristický velkým objemem příjmů obcí z prodeje majetku. V tomto roce obce prodávaly hlavně práva k akciím rozvodných závodů. Na druhé straně mnoho obcí zvětšilo svůj majetek investicemi do hmotného majetku, nákupem nemovitého a movitého majetku a v neposlední řadě i finančním investováním (obchodování s cennými papíry, termínované vklady u peněžních ústavů).⁶

3.3. Orgány obcí a jejich činnost

V ČR jsou orgány obce:

- a) **Zastupitelstvo** jako kolektivní volený orgán. Zastupitelstvo obce je volený orgán obce, ve městě plní jeho funkci zastupitelstvo města, v městské části města zastupitelstvo městské části, v Praze zastupitelstvo hlavního města Prahy.⁷ Počet členů obecního zastupitelstva je

⁶ HAMERNÍKOVÁ, B., Veřejné finance. Victoria Publishing, 1996

⁷ PEKOVÁ J., Hospodaření obcí a rozpočet. Codex Bohemia, 1997

závislý na počtu obyvatel a velikostí územního obvodu obce. Zastupitelstvo obce může rozhodovat ve všech samosprávních záležitostech kromě těch, které patří do rozhodovacího pravomoci zastupitelstva kraje jako vyššího územního samosprávného celku. Zastupitelstvo obce má rozhodující rozhodovací pravomoci. Pro rozhodnutí, volbu, resp. usnesení, musí být nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva. Jednání zastupitelstva obce jsou ze zákona veřejná. Zastupitelstvo obce vydává jednací řád. Zvolení členové zastupitelstva volí ze svých členů členy rady obce (města).

Podívejme se na činnost zastupitelstva obce, která ovlivňuje hospodaření obce. Zastupitelstvo obce v rámci samostatné působnosti s respektováním ustanovením zákona o obcích rozhoduje a schvaluje zejména

- program rozvoje územního obvodu obce, územně plánovací dokumentaci
- rozpočet obce a závěrečný účet obce za uplynulé rozpočtové období, rozpočtovou prognózu
- rozpočtová opatření
- výši osobních a věcných nákladů obecního úřadu, musí však respektovat předpisy
- přijetí nebo převzetí úvěru nebo půjčky, poskytnutí dotace, převzetí dluhu, apod.
- poskytnutí půjčky
- smlouvy o poskytnutí dotace (v současné době nad 50000Kč v jednotlivých případech)
- emisi komunálních obligací
- založení, zřízení nebo zánik neziskových organizací – svých organizačních složek a příspěvkových organizací a obecně prospěšných společností
- založení nebo rušení právnických osob – nejčastěji obchodních společností, schvaluje jejich zakladatelské listiny, společenské smlouvy, stanovy ...
- vklady obce do obchodních společností a nadací
- vstup obce do zájmových sdružení právnických osob
- smlouvy o sdružení
- vstup obce nebo vystoupení obce ze svazku obcí, vklady peněžité i nepeněžité do svazku obcí, účast obce v mezinárodních sdružení místních orgánů apod.
- obecně závazné vyhlášky v rámci samostatné působnosti, jako podzákoný předpis, které nesmějí být v rozporu se zákony a ostatními obecně závaznými předpisy.

V pravomoci zastupitelstva obce je rozhodovat i o těchto majetkových záležitostech:

- nabytí a převodu nemovitostí v majetku obce, včetně bytů a nebytových prostor
- bezúplatném převodu movitých věcí a peněz a vzdání se práva a prominutí pohledávek
- zastavení nemovitých věcí a zřízení věcného břemene
- zastavení movitých věcí nebo práv (v současné hodnotě nad 20 000 Kč)
- bezúplatném postoupení pohledávek (v současné hodnotě nad 20 000 Kč)
- dohodě o splátkách s lhůtou splatnosti nad 18 měsíců
- peněžitých i nepeněžitých vkladech do obchodních společností, do s.r.o., do svazku obcí apod., majetkové účasti na podnikání jiných subjektů, zakládání společností
- zřízení práva hospodaření s majetkem
- předání majetku do odborné péče na základě smlouvy za příslušnou odměnu, která kryje náklady na péči o svěřený majetek.

Rozhoduje-li zastupitelstvo obce o nemovitostech, musí své záměry dopředu zveřejnit (15 dní předem na úřední desce obce nebo jiným způsobem). To se týká zejména prodeje nemovitostí.⁹

b) **Rada obce** je výkonným orgánem. V samostatné působnosti podléhá obecnímu zastupitelstvu, v rámci přenesené působnosti obce (výkonu státní správy) rozhoduje na základě zákona. Jednání rady obce jsou neveřejná. Usnesení rady obce je schváleno tehdy, hlasuje-li pro usnesení nadpoloviční většina všech jejích členů.

Počet členů rady obce je lichý, v současné době nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva, přičemž tento počet může být 5-11 členů. V čele rady obce je starosta a jeho zástupci – místostarostové a další členové, ve velkých městech primátor, náměstci primátora a ostatní členové.

Podívejme se na některé pravomoci rady obce, které souvisí s hospodařením obce. Rada obce

- připravuje materiály pro jednání zastupitelstva obce
- zabezpečuje plnění usnesení zastupitelstva obce
- zabezpečuje hospodaření obce, provádí rozpočtová opatření podle usnesení zastupitelstva obce

⁹ PEKOVÁ J., Hospodaření obcí a rozpočet. Codex Bohemia, 1997

- rozhoduje o uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčce
- plní funkce zakladatele nebo zřizovatele, tzn. řídí organizační složky a další organizace, které obec zřídila pro zabezpečení veřejných statků
- ukládá pokuty v samostatné působnosti
- vydává nařízení obce v přenesené působnosti na základě zákonného zmocnění
- zřizuje potřebné výkonné orgány obecního úřadu – odbory a oddělení s jejich placenými zaměstnanci¹⁰

c) Starosta a jeho zástupci – místostarostové

Starosta zejména

- je představitelem obce, zastupuje obec navenek, uznává se za statutární orgán obce. Není-li v obci zřízena funkce tajemníka, řídí a kontroluje všechny pracovníky obecního úřadu a plní funkci statutárního orgánu zaměstnavatele. Je odpovědný zastupitelstvu obce. Setrvává ve své funkci až do zvolení nového starosty.
- svolává zastupitelstvo obce
- připravuje, svolává a řídí schůze rady obce, podepisuje její usnesení společně s dalším pověřeným členem rady
- odpovídá za objednání a provedení auditu hospodaření obce
- jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu se souhlasem ředitele krajského úřadu
- není-li funkce tajemníka zřízena, plní jeho funkce starosta

Místostarosta, ve městech náměstek primátora, zastupuje starostu v jeho nepřítomnosti.

Starosta, místostarostové a tajemník tvoří

d) **obecní úřad**, který vykonává administrativně organizační činnosti související se samosprávnou i přenesenou působností obce, resp. jejích orgánů. Větší rozsah přenesené působnosti zajišťuje pověřený obecní úřad a obecní úřad obce s rozšířenou působností. Funkci obecního úřadu plní ve městech městský úřad, magistrát, úřady městských obvodů a městských částí.¹¹

¹⁰ PEKOVÁ J., Hospodaření obcí a rozpočet. Codex Bohemia, 1997

¹¹ PEKOVÁ J., Hospodaření obcí a rozpočet. Codex Bohemia, 1997

Obecní úřad

- plní úkoly zastupitelstva obce a rady obce a pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti v oblasti samostatné působnosti
- vykonává přenesenou působnost v mezích zákona o obcích, kromě té činnosti, která je svěřená do působnosti příslušné komise obecního úřadu nebo zvláštního orgánu.

Obecní úřad řídí starosta, kterému pomáhají jeho zástupci – místostarostové a jmenovaný tajemník. Tajemník je pracovníkem v zaměstnaneckém poměru. Tato funkce se vždy zřizuje u pověřených obecních úřadů a v obcích s rozšířenou působností. Obecní úřad dále tvoří zaměstnanci ve výkonných orgánech.

Výkonnými orgány jsou odbory. Počet odborů a náplň jejich činností závisí na

- velikosti obce, města
- rozsahu samostatné působnosti (samosprávním) a
- rozsahu přenesené působnosti (výkonu státní správy)

při zabezpečování veřejných statků, zejména preferovaných veřejných statků. Čím je obec větší, tím je organizační struktura složitější, a naopak. V malých obcích se zpravidla sdružuje řídicí agenda pouze do několika málo odborů, popř. ji vykonává jeden administrativní pracovník, ve větších městech je více odborů, které se dále člení na oddělení.

Provedeme-li určité zobecnění, pak nejčastěji se vytvářejí jako výkonné orgány tyto odbory

- odbor rozpočtu, popř. ekonomický
- odbor územního plánování a rozvoje obce
- odbor rozvoje služeb
- odbor podnikání, popř. živnostenský odbor
- odbor organizace a řízení
- odbor personální
- odbor pro styk s veřejností
- odbor sociální¹²

¹² PEKOVÁ, J., Hospodaření a finance územní samosprávy. Praha: Management Press, 2004

Poradní a kontrolní orgány obce

Mezi tyto orgány obce můžeme zařadit:

- **výbory**, které jsou iniciativními a kontrolními orgány zastupitelstva obce. Počet výborů závisí na rozhodnutí zastupitelstva obce. Vždy musí být zřízen
 - finanční výbor, který kontroluje hospodaření s majetkem obce, včetně finančních prostředků v rámci hospodaření obce, a plní další úkoly, kterým ho pověří zastupitelstvo obce,
 - kontrolní výbor, který kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce a dodržování právních předpisů.Tyto výbory musí být nejméně tříčlenné, jejich členy nemohou být starosta, místostarostové, tajemník, ani jiní členové, kteří se zabývají hospodařením obce,
- výbor pro národnostní menšiny, jestliže v územním obvodu obce se podle posledního sčítání lidu hlásí k jiné národnosti než české alespoň 10% občanů
- osadní výbor v částech obce, musí mít alespoň tři členy.

Pro platnost usnesení výboru je nutná nadpoloviční většina všech členů výboru

- **komise**, které jsou
 - iniciativními a poradními orgány rady obce. Mohou předkládat návrhy, náměty.
 - výkonnými orgány v přenesené působnosti obce na svěřeném úseku činnosti, na tomto úseku jsou odpovědny starostovi.

Pro platnost usnesení komise je nutná nadpoloviční většina všech členů.

Práce v těchto orgánech obcí by měla být prestižní záležitostí předních kvalifikovaných odborníků. Volené orgány tak mohou průběžně získávat informace o zájmech a preferencích obyvatel, zejména při zajišťování veřejných statků a často i kvalifikovaná doporučení od odborníků.

V širším slova smyslu dalším poradním orgánem mohou být veřejné schůze občanů, na nichž by měli být občané pravidelně seznamováni s činností, dalšími směry rozvoje obce a s hospodařením obce. Veřejné schůze umožňují zjistit názory a preference občanů a využít jich při zlepšování úrovně řízení a hospodaření obce.¹³

¹³ PEKOVÁ, J., Hospodaření a finance územní samosprávy. Praha: Management Press, 2004

4. Veřejné rozpočty

Problematika uspořádání příjmů veřejných rozpočtů je součástí teorie fiskálního federalismu. Rozhodující podíl na příjmech soustavy veřejných rozpočtů mají daňové příjmy. Daňové určení proto představuje rozhodnutí do kterého rozpočtu a v jaké struktuře se budou daně odvádět.¹⁴

Mezi hlavní funkce státu ve vztahu k národnímu hospodářství patří funkce alokační, redistribuční a stabilizační, regulační a kontrolní. Prostřednictvím veřejných rozpočtů je realizována nejen funkce alokační, která se uplatňuje při rozdělování výrobních faktorů, aby výsledná produkce byla co největší a nejefektivnější. Plnění jednotlivých úkolů vyplývajících ze samostatné i přenesené působnosti na příslušném stupni územní samosprávy vyžaduje finanční prostředky. Proto je zde jako důležitý nástroj soustava veřejných rozpočtů doplněná případně dalšími účelovými peněžními fondy. Každá úroveň rozpočtu odpovídá příslušné vládní úrovni, která si utváří další druhy rozpočtů. Tyto rozpočty si příslušná vládní úroveň zřizuje pro financování produkce veřejných statků, které je povinna pro své obyvatele zajistit. Obecně jde o rozpočty organizačních složek státu a příspěvkových organizací. Nejdůležitějším rozpočtem v soustavě veřejných rozpočtů je rozpočet státní.¹⁵

Soustavu veřejných rozpočtů v České republice tvoří zejména tyto rozpočty:

- státní rozpočet
- rozpočty státních fondů
- rozpočty krajů
- **rozpočty měst a obcí (rozpočty municipální)**
- rozpočty organizačních složek a příspěvkových organizací
- rozpočet zdravotních pojišťoven

¹⁴ TOTH Petr a kolektiv, Financování obcí, Oeconomica, Praha 2005

¹⁵ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., Veřejná správa a finance veřejného sektoru. ASPI Publishing, Praha 2002

5. Legislativní úprava rozpočtového hospodaření obce

Obec je v hospodářských a finančních vztazích právnická osoba s příslušnými právy a povinnostmi. Podmínky pro hospodaření obcí jsou upraveny zákonem o rozpočtových pravidlech republiky č. 218/2000 Sb., zákonem č. 243/2000 Sb., zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů č. 250/2000 Sb. a dalšími právními předpisy.

Obec hospodaří podle každoročně předem schvalovaného obecního rozpočtu a má stejnou účetní osnovu jako příspěvkové organizace a organizační složky státu.

Zákon č. 250/200 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Tento zákon právně upravuje tvorbu rozpočtů územních samosprávných celků a definuje územní rozpočty jako rozpočty krajů, obcí i dobrovolných svazků obcí.

5.1. Finanční hospodaření obcí

V § 2 toho zákona je uvedena věta: „Finanční hospodaření územních samosprávných celků a svazků obcí se řídí jejich ročním rozpočtem a rozpočtovým výhledem“.

Dle § 3 je rozpočtový výhled je pomocným nástrojem územního samosprávného celku sloužícím pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství. Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet.

Rozpočtový výhled obsahuje souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, zejména o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. U dlouhodobých závazků se uvedou jejich dopady na hospodaření územního samosprávného celku po celou dobu trvání závazku.

§ 4 definuje rozpočet územního samosprávného celku a svazku obcí. Říká, že je finančním plánem, jímž se řídí financování činnosti územního samosprávného celku a svazku obcí.

Rozpočtový rok je shodný s rokem kalendářním. Při zpracování ročního rozpočtu se vychází z rozpočtového výhledu. Rozpočet se sestavuje zpravidla jako vyrovnaný. Může být schválen jako přebytkový, jestliže některé příjmy daného roku jsou určeny k využití až v následujících letech nebo jsou-li určeny ke splácení jistiny úvěrů z předchozích let.¹⁶

¹⁶ Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Rozpočet může být schválen jako schodkový jen v případě, že schodek bude možné uhradit finančními prostředky z minulých let, nebo smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo výnosem z prodeje vlastních dluhopisů.

Kladný zůstatek finančních prostředků rozpočtového hospodaření běžného roku se převádí k použití v dalším roce, a to ke krytí rozpočtových výdajů, anebo se převádí do peněžních fondů.

Schodek hospodaření se uhrazuje z finančních prostředků z minulých let nebo se kryje z návratných zdrojů splatných z rozpočtu v následujících letech.

§ 5 upravuje peněžní fondy územních samosprávných celků. Říká, že územní samosprávní celek může zřizovat peněžní fondy, a to pro konkrétní účely anebo bez účelového určení.

Zdrojem peněžních fondů územního samosprávného celku mohou být zejména přebytky hospodaření z minulých let, příjmy běžného roku, které nejsou určeny k využití v běžném roce, převody prostředků z rozpočtu během roku do účelových peněžních fondů.

Obsahem rozpočtu dle § 6 jsou jeho příjmy a výdaje a ostatní peněžní operace, včetně tvorby a použití peněžních fondů, pokud není dále uvedeno, že probíhají mimo rozpočet.

Mimo rozpočet se uskutečňují peněžní operace týkající se cizích prostředků, sdružených prostředků.

Podnikatelské činnosti územního samosprávného celku se sledují účetně mimo rozpočtové příjmy a výdaje. Jejich hospodářské výsledky se promítají do rozpočtu vždy nejpozději ke konci kalendářního roku tak, aby byly součástí závěrečného účtu územního samosprávného celku.

Obec může použít prostředky poskytnuté prostřednictvím Národního fondu nebo může použít též návratných zdrojů (uvedených v § 5).

Obec může ke krytí dočasného časového nesouladu mezi čerpáním rozpočtovaných výdajů a plněním rozpočtových příjmů určených k jejich úhradě použít návratnou finanční výpomoc ze státního rozpočtu, z rozpočtu kraje nebo z rozpočtu jiné obce. Návratná finanční výpomoc je bezúročná. Její opožděné splácení se považuje za zadržetí peněžních prostředků.¹⁷

¹⁷ Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

5.2. Příjmy a výdaje obcí

Rozpočet obce je decentralizovaný **peněžní fond**, kde se soustřeďují různé druhy veřejných příjmů, rozdělují se a využívají na financování statků a služeb veřejného sektoru.

Rozpočet je zároveň **bilancí**, která porovnává příjmy a výdaje za sledované období, **ekonomických nástrojem** k prosazování cílů obecní politiky. Rozpočet je i toková veličina, kdy během celého rozpočtového období postupně přicházejí příjmy na příjmový účet rozpočtu a postupně se výdaji uhrazují vznikající potřeby. Rozpočet obce je zároveň **finanční plán**, kdy obec podle schváleného rozpočtu hospodaří v průběhu rozpočtového období.¹⁸

Situace rozpočtování obcí a měst po roce 1990

Rozpočty obcí a měst jsou i dnes součástí soustavy veřejných rozpočtů. Kromě rozpočtu měst a obcí, do rozpočtové soustavy patří např. státní rozpočet, rozpočet zdravotní pojišťovny, státní fondy a nově i rozpočty samosprávných krajů.

Celá soustava je věcně propojena a jejím cílem je vytvoření dostatečných finančních prostředků k financování veřejných výdajů.

Rozpočet se člení na příjmovou část a část výdajovou. Výdaje lze rozdělit především na **běžné** (provozní) a **kapitálové** (investiční).

Příjmovou část místních zdrojů je možno dělit na **vlastní příjmy** obce, na **dotace** ze státního rozpočtu a **návratné zdroje** od státu a dalších institucí. Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech se nazývá **míra soběstačnosti** (autonomie, samofinancování) **obcí**. V ČR se uváděla míra samofinancování obcí až 80%.

Příjmy rozumíme veškeré návratně inkasované prostředky, opětované i neopětované z domácí ekonomiky i ze zahraničí, včetně přijatých darů a dotací a přijaté splátky půjček, poskytnutých za účelem rozpočtové politiky.¹⁹

¹⁸ TOTH Petr a kolektiv, Financování obcí, Oeconomica, Praha 2005

¹⁹ TOTH Petr a kolektiv, Financování obcí, Oeconomica, Praha 2005

5.2.1. Příjmy

Příjmy dělíme do dvou základních podskupin:

a) **Vlastní příjmy (třídy 1.-3.),** v tom:

- **kapitálové** – příjmy z prodeje dlouhodobého majetku pořizovaného z investičních prostředků a finančních aktiv majících povahu akcií či majetkových podílů za účelem rozpočtové politiky a přijaté dary pro investiční účely s výjimkou darů od zahraničních vlád a transferů z jiných úrovní vlády (třída 3). Jsou to především příjmy z prodeje investičního majetku, pozemků a nemovitostí. Mezi ostatní investiční příjmy dále patří přijaté dary a příspěvky na investice, příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů
- **běžné**, tedy jiné než kapitálové (**třídy 1. a 2.**), v tom:
- **daňové** – povinné příjmy plynoucí z daní, pojistného sociálního a zdravotního pojištění, poplatků včetně doplatků daní a sankcí za pozdní či nesprávné zaplacení (třída 1).

- **nedaňové** – veškeré příjmy z vlastní činnosti, úroků, prodeje neinvestičního majetku, pronájmu majetku, přijatých pokut, příspěvků, náhrad, vratek transferů poskytovaných v předchozích letech apod. **Zahrnují příjmy z vlastní činnosti**, např. z poskytování služeb a výrobků, příjmy z prodeje zboží, ze školeného, z pronájmu nebo prodeje obecního majetku, apod. Ostatní nedaňové příjmy zahrnují např. příjmy z úroků a realizace finančního plánu, příjmy z podílů na zisku a dividend, přijaté sankční platby a vratky transferů, příjmy z prodeje nekapitálového majetku, neinvestiční dary.²⁰

Místní poplatky

Mezi příjmy municipálních rozpočtů patří také municipální poplatky, které nejsou uzákoněny v soustavě daní, ale zákonem 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Místní poplatky obecní úřady spravují a vybírají samy. Je to sama obec, kdo rozhoduje o tom, zda bude vybírat místní poplatky a jaké. Omezenou pravomoc mají v případě stanovení sazby poplatku. Náležitosti místních poplatků, maximálně možné sazby nebo rozpětí sazeb jsou určeny zákonem o místních poplatcích.²¹

²⁰ TOTH Petr a kolektiv, Financování obcí, Oeconomica, Praha 2005

²¹ BŘEŇ, J., Místní poplatky. Moderní obec, 2002

V letech 1993 – 1994 patřily mezi místní poplatky – poplatek ze psů, poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt, poplatek za užívání veřejného prostranství, poplatek ze vstupného, poplatek z ubytovací kapacity, poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst, poplatek z reklamních zařízení, poplatek z prodeje alkoholických nápojů a tabákových výrobků.

Od roku 1995 už podle zákona č. 48/1994 Sb. mezi místní poplatky nepatří poplatek z reklamních zařízení a poplatek z prodeje alkoholických nápojů a tabákových výrobků (zrušen k 1.7.1994).

Poplatek z provozování výherních hracích automatů je zařazen mezi místní poplatky v roce 1998 (zákon č. 305/1997 Sb.).

Od roku 2002 patří mezi místní poplatky ještě poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přípravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (zákon č.185/2001 Sb.,o odpadech) a poplatek za zhodnocení stavebního pozemku s možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace (zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích).

Místní poplatky však nepředstavují velký příjem rozpočtu obcí, v průměru nepřesahují 2% z celkových příjmů místních rozpočtů v ČR. V poslední době se připravuje jejich transformace na soustavu obecních daní.

V souvislosti s reformou veřejné správy byl přijat zákon č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, jehož převážná část nabývá účinnost 1. ledna 2003. V rámci tohoto zákona došlo i ke změně zákona ČNR č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Řízení o poplatcích vykonává pouze obecní úřad. Působnost stanovená obecnímu úřadu je výkonem přenesené působnosti.²²

b) Přijaté dotace – neopětované a nenávratně inkasované dotace a dary od jiných úrovní vlády a od zahraničních vlád a institucí (třída 4). Přijaté dotace se rozlišují podle toho, zda je dotace vázána na určitý investiční titul nebo takto vázána není a dále podle subjektů, které dotaci poskytují. Těmito subjekty mohou být jiné veřejné rozpočty nebo zahraniční vlády a mezinárodní organizace.

²² BŘEŇ, J., Místní poplatky. Moderní obec, 2002

5.2.2. Výdaje

a) **Běžné výdaje (třída 5.),** v tom:

- **neinvestiční nákupy** jsou opětované výdaje za zboží a služby neinvestiční povahy a náklady související s pracovní silou, jako jsou mzdy nebo pojistné
- **neinvestiční transfery** – neopětované výdaje na neinvestiční účely charakteru dotací, příspěvků a dávek poskytovaných mimo rozpočtovou jednotku
- **neinvestiční půjčky**, což jsou návratně poskytované prostředky jiných subjektům na neinvestiční účely
- **převody Národnímu fondu** k zajištění spolufinancování programů spolu s prostředky EU.

b) **Kapitálové výdaje (třída 6),** které dále dělíme na:

- **investiční nákupy** – výdaje na pořízení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku a akcií a majetkových účastí jako nástroje rozpočtové politiky
- **investiční transfery** – výdaje charakteru dotací a příspěvků na investiční účely poskytovaných mimo rozpočtovou jednotku
- **investiční půjčky** – návratně poskytované prostředky jiným subjektům na investiční účely
- spolufinancování prostřednictvím převodů prostředků na investiční programy Národního fondu.²³

²³ TOTH Petr a kolektiv, Financování obcí, Oeconomica, Praha 2005

Tabulka č. 1: Běžné příjmy a výdaje

Příjmy	Výdaje
* daňové	všeobecné veřejné služby
svěřené daně (daň z nemovitosti)	(veřejná správa, ..)
sdílené daně (část: DPFO,DPPO)	veřejný pořádek
místní daně	(policie, hasiči, ..)
správní poplatky (daně)	vzdělání
* nedaňové	péče o zdraví
uživatelské poplatky za služby	bydlení
příjmy z pronájmu majetku	komunální služby
příjmy od vlastních nezisk.organizací	na podnikání
zisk z podnikání	ostatní běžné výdaje
ostatní	(nahodilé, placené pokuty,..)
* přijaté transfery	placené úroky
běžné dotace ze státního rozpočtu	běžné dotace jiným rozpočtům
běžné dotace ze státních fondů	
od územních rozpočtů	
ostatní běžné příjmy	
(nahodilé přijaté dary, sankce)	
(Saldo - přebytek)	(Saldo - schodek)

Zdroj: Peková 2004

c) **Financování**, které je v druhovém členění obsahem třídy 8. Zatímco první dvě skupiny jsou standardními peněžními toky, třetí okruh je v rozpočtové skladbě svým způsobem výjimečným, protože jako změna stavu má povahu rozdílu dvou rozvahových položek.

Financování zahrnuje přírůstek termínovaných závazků (výpůjčky peněžních prostředků) minus splátky jistiny závazků plus pokles stavu peněžních prostředků na bankovních účtech minus přírůstek čistých operací aktivního řízení likvidity.

6. Kapitálový rozpočet

- je vyrovnaný, jestliže se jeho výdaje rovnají jeho příjmům, jestliže jsou kapitálové výdaje větší, je deficitní, jsou-li kapitálové výdaje menší, je přebytkový. Většinou však chybějí nenávratné příjmy na financování investic v lokálním veřejném sektoru.²⁴

²⁴ PEKOVÁ, J., Hospodaření a finance územní samosprávy. Praha: Management Press, 2004

Příjmy kapitálového rozpočtu se tudíž doplňují návratnými příjmy (které vyrovnávají bilanci kapitálového rozpočtu).

Tabulka č. 2: Kapitálové příjmy a výdaje

Příjmy	Výdaje
z prodeje majetku	na investice
kapitál. přijaté dotace	kapitál. dotace jiným rozpočtům
z rozpočtové soustavy	na nákup obligací, akcií
příjmy z půjček	poskytované střednědobé
příjmy z emise vlastních obligací	a dlouhodobé půjčky
přebytek běžného rozpočtu	splátky dříve přijatých půjček
dary na investice	krytí deficitu běžného rozpočtu

Zdroj: Peková 2004

Jestliže územní samospráva odděleně hospodaří v rámci běžného a kapitálového rozpočtu, může být přebytek běžného rozpočtu převáděn do kapitálového rozpočtu a naopak schodek běžného rozpočtu může být kryt převodem z kapitálového rozpočtu. Jestliže je běžný rozpočet deficitní, závisí úhrada deficitu na tom, zda v kapitálovém rozpočtu jsou potřebné finanční prostředky.

Příjmy a výdaje všech veřejným rozpočtů, tzn. i územních rozpočtů, podrobně závažně člení tzv. **rozpočtová skladba** (klasifikace). Je to systematické, jednotné a přehledné třídění, které umožňuje:

- **zabezpečit jednotnost a přehlednost** rozpočtů v rozpočtové soustavě
- **analyzovat příjmy a výdaje** v rozpočtové soustavě, v čase i prostorově
- **sumarizovat příjmy a výdaje** za celou rozpočtovou soustavu s využitím konsolidace
- **zajistit potřebné informace** a jejich využití v rozpočtové politice

Třídění příjmů a výdajů územních rozpočtů respektuje

- **zásadu jednotnosti a závaznosti třídění**
- **zásadu dlouhodobé stability řízení**
- **zásadu srozumitelnosti**
- **zásadu kompatibility** s mezinárodními účetními standardy²⁵

²⁵ PEKOVÁ, J., Hospodaření a finance územní samosprávy. Praha: Management Press, 2004

Rozpočtová skladba využívá zpravidla tato **třídění**:

- **kapitolní nebo organizační**, které se využívá u státního rozpočtu, u rozpočtů územní samosprávy a je zpravidla dobrovolné.
- **druhovému třídění příjmů a výdajů**, které umožňuje propojení na účetnictví. Je důležité z hlediska rozpočtové politiky. Významné je třídění příjmů a výdajů veřejných rozpočtu na **běžné, kapitálové, návratné a nenávratné**.
- **odvětvové (funkční) třídění**, a to zpravidla u výdajů, které třídí výdaje z hlediska účelu, na který jsou vynakládány (tzn. do jakých oblastí – odvětví veřejné spotřeby).

V ČR rozpočtová skladba analyzuje příjmy a výdaje z hlediska

- **kapitolního nebo odpovědnostního** (pro obce a kraje je nepovinné)
- **druhového**, které je základem třídění a týká se všech peněžních operací
- **odvětvového**, tzn. na jaký účel jsou finanční prostředky vydávány
- **konsolidačního** (tzv. záznamové jednotky)

Druhovému třídění – umožňuje odlišit třídy (jednomístný číselný kód), seskupení položek (dvoumístný kód), podseskupení položek (třímístný kód) a jednotlivé položky příjmů a výdajů (čtyřmístný kód). To znamená u každé třídy podrobné členění:

Třída → podseskupení položek → seskupení položek → jednotlivé položky

Například:

Třída: 1. Daňové příjmy → 11 Daň z příjmu, zisku a kapitálových výnosů → 111 Daň z příjmu fyzických osob → 1111 Daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti.

Konsolidační třídění – prvkem rozpočtové skladby jsou tzv. záznamové jednotky. Většinu z nich využívají obce i kraje. Konsolidace umožňuje vyloučit duplicity na základě interních transferů mezi fondy a korekci příjmů na straně jedné a korekci výdajů na straně druhé, při započítávání příjmů a výdajů (tzn. vyloučení peněžních převodů mezi fondy a rozpočtem, převodů mezi zřizovatelem a organizační složkou a mezi veřejnými rozpočty různých úrovní, např. státní rozpočet – rozpočet obce, rozpočet obce – rozpočet příspěvkové organizace apod.).²⁶

²⁶ PEKOVÁ, J., Hospodaření a finance územní samosprávy. Praha: Management Press, 2004

7 Obecní dluh

Dluh obcí nebo obecně územní samosprávy je fenomén svého druhu. Na počátku 90. let prakticky neexistoval, poté rychle rostl a v posledních zhruba deseti letech vykazuje relativně mírnou dynamiku s výkyvy v několika málo letech. V současné době je zadlužena více než polovina všech obcí, a to včetně těch nejmenších.

V devadesátých letech regulace dluhu obcí ze strany státu prakticky neexistovala. Její nynější forma je velmi mírná a s ohledem na to, že stát za dluhy územních samospráv neručí, je s podivem, že počet obcí, které se kvůli obtížím se splácením svého dluhu dostaly do obtížné finanční situace, je poměrně nízký - činí několik desítek.

7.1. Určující faktory obecního dluhu

Nové pravomoci obcí po roce 1989 (Ústava, zákon o obcích, rozpočtová pravidla) umožnily těmto subjektům rozšiřovat své příjmy úvěrem či půjčkou prakticky bez jakýchkoli omezení, pokud jde o objem půjčených peněz, účel půjčky, či věřitele.

Získaný majetek obcí hrál v zásadě dvojí roli. Jednak sloužil jako zástava při žádostech o půjčku, jednak sám vyžadoval značné množství prostředků na obnovu či modernizaci, protože byl obcím předáván ve špatném stavu.

Mechanismus přidělování převládajícího objemu peněz - podíl obce na sdílených daních ji zaručuje jistý příjem, který může věřiteli sloužit jako záruka budoucího bezproblémového splácení dluhu a usnadňuje tak poskytování půjček obcím.

Růst obecního dluhu doprovázel růst dluhu státu, i když dynamika obou složek byla odlišná. Zatímco zhruba do roku 1998 rostl dluh obcí rychleji než dluh státu, situace v následujícím období se obrátila. Růst státního dluhu byl v uplynulých letech citelně zpomalován privatizačními příjmy státu, jejichž vliv však bude v budoucnosti slábnout. Obdobně působil i prodej majetku, který obce získaly v 90. letech v rámci privatizace, na základě převodů majetku ze státu či vrácením tzv. historického majetku. Při mapování zadluženosti obcí a krajů představuje tato skutečnost **podstatný rozdíl mezi obcemi a kraji.**²⁷

²⁷ Ministerstvo financí ČR, 2008

Tabulka č. 3: Podíl dluhu na HDP v %

Dluh	2002	2003	2004	2005	2006
Státní	18,4	21,7	21,1	23	24,8
Mimorozpočtových fondů	0,1	0,1	0	0,1	0
Veřejného zdravotního pojištění	0	0	0	0	0
Územních samosprávných celků	2,3	2,8	2,8	2,8	2,8
Celkem	18,4	21,7	23,7	25,7	27,4

Pramen: MF ČR

Podíl státního dluhu na HDP se v období 2002 až 2006 zvýšil o více než šest procentních bodů. Dluh územních samospráv se v posledních čtyřech letech stabilizoval, a to na úrovni necelých 3 %. I počet zadlužených subjektů v rámci územní samosprávy se již významně nezvyšuje. **Z celkového počtu obcí bylo v roce 2006 zadluženo 52,3 %.**

Tabulka č. 4: Dluh obcí podle jejich velikosti

Velikost	Počet obcí	Podíl zadlužených obcí v %	Dluh na obyvatele v tis. Kč
0 - 300	2 512	29,2	2,0
301 - 1 500	2 866	61,7	3,6
1 501 - 10 000	735	89,5	4,6
10 001 - 150 000	126	95,2	4,2
150 001 - 500 000	4	100	16,5
nad 500 000	1	100	28,4
Celkem, resp. průměr	6 244	52,6	7,9

Pramen: MF ČR

Z tabulky 2 je zřejmé, že **téměř třetina obcí s počtem obyvatel do 300 je zadlužena, což činí něco přes 12 % z celkového počtu zadlužených obcí.**

Téměř dvě třetiny obcí v kategorii od 300 do 1500 obyvatel má dluh a v přepočtu na obyvatele je na úrovni poloviny průměru za všechny zadlužené obce. V dalších velikostních kategoriích je zadluženo více než 90 % obcí a všech pět měst nad 150 tisíc obyvatel. Nejvyšší dluh v přepočtu na obyvatele má Praha.²⁸

²⁸ Separátní výtisky článku: časopis Deník veřejné správy, článek OF 5/2007 Obecní dluh ze dne 8.2.2008.

Vývoj celkové zadluženosti územních samosprávných celků v roce 2007

Tabulka č. 5: Souhrnné údaje o zadluženosti obcí ČR v mld. Kč

Ukazatel	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
úvěry	4,9	8,7	11,6	13,5	18	17,6	18,4	22,6	27,3	35,2	38,5	43,7	47,1	46,7
komun.obligace	7,6	8,5	11,9	13,2	11,9	10,9	10,1	13,3	15,9	21,7	23,9	23,5	22,9	22,6
přij.fin.výpomoci a ost.dluhy	1,8	3,1	4,8	7,7	9,1	11,5	12,5	12,4	12,6	13,5	12,4	11,8	10,9	9,9
Celkem	14,3	20,3	28,3	34,4	39	40	41	48,3	55,8	70,4	74,8	79	80,9	79,2

Pramen: MF ČR

Obce vykázaly ke konci roku 2007 celkový dluh ve výši **79,2 mld. Kč** a proti skutečnosti roku 2006 se jedná o **pokles** ve výši 2,1 %, v absolutním vyjádření se jedná o pokles o 1,7 mld. Kč. **Obce poprvé od roku 1993 vykazují meziroční pokles celkového dluhu.**

V celkovém objemu zadluženosti obcí jsou zahrnuty

- bankovní úvěry od peněžních ústavů,
- výnosy emitovaných komunálních dluhopisů,
- návratné finanční výpomoci a půjčky ze státního rozpočtu a z rozpočtů státních fondů

Z údajů uvedených v tabulce je patrné, že všechny položky mají v roce 2007 klesající tendenci. Ve finančním hospodaření obcí převažovalo splácení půjček nad jejich čerpáním. Od roku 2005 žádné město neemitovalo komunální obligace.

Úvěry, které obce přijaly od peněžních ústavů, byly jako v minulých letech směřovány především na akce související s ochranou životního prostředí, zejména na výstavbu čističek odpadních vod, kanalizací, vodovodů, skládek a plynofikací, dále na rekonstrukce a opravy místních komunikací, modernizaci městské hromadné dopravy, výstavbu bytů a domů s pečovatelskou službou. Úvěry byly použity i na parkovací plochy, výstavbu a rekonstrukce mateřských a základních škol, tělocvičen a sportovních areálů a též na předfinancování projektů z Evropské unie, rozvoj turistiky, cestovního ruchu a lázeňství.

Termíny splatnosti jsou stanoveny v rozmezí 1 až 30 let, obce většinou ručí svým majetkem a budoucími příjmy.

Položka **přijaté finanční výpomoci a ostatní dluhy** vykázala ve srovnání s minulým rokem pokles o 1,0 mld. Kč. Konkrétně se jedná o bezúročné půjčky, které jsou poskytovány z rozpočtů některých resortů a státních fondů v rámci finanční politiky státu. Vývoj této položky má klesající trend.

Obce vykázaly, že přijaly také půjčky z rozpočtů **Státního fondu životního prostředí** (0,1 mld. Kč) a **Státního fondu rozvoje bydlení** (0,1 mld. Kč). Půjčky byly směřovány na ochranu ovzduší, ochranu vod a na opravy a modernizace bytového fondu.²⁹

8. Rozpočtový proces

Rozpočtové období na úrovni územní samosprávy je v každé zemi shodné s rozpočtovým obdobím celé rozpočtové soustavy. **Trvá jeden rok** a ve většině zemí se kryje s kalendářním rokem (i v ČR). **Rozpočtový proces**, tj. všechny etapy rozpočtového procesu, je však delší, zpravidla **zahrnuje dobu 1,5 – 2 roky**.

Rozpočtový proces představuje činnost orgánů, a to jak volených, tak výkonných, spojenou se sestavením návrhu územního rozpočtu, s jeho schválením a realizací během rozpočtového období, průběžnou a následnou kontrolou jeho plnění a sestavení a schválení závěrečné skutečné bilance hospodaření.

8.1. Etapy rozpočtového procesu

Rozpočtový proces sestává z těchto etap:

- **sestavení návrhu** územního rozpočtu odpovědným výkonným orgánem
- **projednání a schválení** návrhu územního rozpočtu voleným orgánem
- **plnění** územního rozpočtu, za které zodpovídají výkonné orgány a případné změny rozpočtu, které doporučují výkonné orgány a schvalují volené orgány
- **průběžná kontrola** plnění výkonnými orgány, ale i volenými orgány příslušného článku územní samosprávy
- **sestavení přehledu o skutečném vývoji** plnění územního rozpočtu za uplynulé rozpočtové období, který sestavuje příslušný výkonný orgán, **projednání a následná kontrola**, kterou provádějí volené orgány.

²⁹ Ministerstvo financí ČR, 2008

Jednotlivé etapy rozpočtového procesu jsou obdobně využívány v celé rozpočtové soustavě.

8.2. Rozpočtové zásady

V průběhu rozpočtového procesu se musí dodržovat **rozpočtové zásady** obecně platné v celé rozpočtové soustavě, tj:

- každoroční sestavování a schvalování územního rozpočtu příslušného článku územní samosprávy. Není-li příslušný územní rozpočet schválen před začátkem rozpočtového období, hospodaří územní samospráva až do schválení rozpočtu podle tzv. **rozpočtového provizoria**, zpravidla buď podle skutečnosti stejného období v předchozím rozpočtovém období (kalendářním roce), nebo podle plánovaného rozpočtu – přesně je to dáno rozpočtovými pravidly.
- **reálnost a pravdivost rozpočtu**, tj. reálný odhad příjmů a výdajů rozpočtu, aby bylo možné splnit rozpočet jako finanční plán bez výrazných odchylek
- **úplnost a jednotnost rozpočtu**, dosažená pomocí závazné rozpočtové skladby
- **hospodárnost a efektivnost, účetní audit**
- **publicita**, jejíž výsledkem je důkladná informovanost občanů o hospodaření obce, resp. regionu. Je předpokladem účinné občanské kontroly.

Jednotlivé rozpočtové zásady působí komplexně.

8.3. Rozpočtový výhled

Rozpočtový výhled je pomocným nástrojem územního samosprávního celku, který slouží pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství. Sestavuje se na základě § 3 Zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet.

Legislativně je tak zakotven rozpočtový výhled jako součást rozpočtového procesu a stává se důležitým nástrojem hospodaření územních samosprávních celků. Tato skutečnost mění pohled na rozpočtové hospodaření, především na ekonomický rozvoj a plánovité a koncepční užití rozpočtových prostředků.

Aby rozpočtový výhled splňoval kritérium co největší přesnosti, je vhodné postupovat podle následujících kroků:

- zpracování analýzy hospodaření územního samosprávného celku za uplynulé minimálně dva až tři roky;
- rozdělení analyzovaných dat na běžné a kapitálové příjmy a výdaje, běžné položky je pak vhodné dále členit na pravidelně se opakující a nahodilé;
- přiřazení hodnot do rozpočtového výhledu na základě střednědobého výhledu státu – například sdílených daní;
- z analýzy běžných příjmů a výdajů lze vysledovat určité závislosti, na jejichž základě lze jednotlivým položkám přiřadit dle vývoje koeficienty pro další léta. Tyto kroky zajistí vytvoření běžného rozpočtového výhledu, běžných, resp. pravidelně se opakujících položek. Dále následuje začlenění kapitálových a nahodilých položek do rozpočtového výhledu:
 - odhad plnění nahodilých položek v budoucnosti (např. splátky půjčených prostředků od obyvatel, přijaté dary, programové vybavení, věcné dary, neinvestiční půjčky obyvatelstvu atd.);
 - pokud má ÚSC zpracován plán investic například na základě územního plánu nebo programu rozvoje, mohou být tyto představy do zpracovávaného dokumentu rovněž začleněny;
 - zahrnutí dluhové služby podle uzavřených úvěrových smluv.

Přínosem takto sestaveného rozpočtového výhledu je snadná a rychlá orientace zastupitelů při rozhodování o investičních záměrech, v přehledu o zadluženosti ÚSC a případné regulaci dluhu. Umožňuje snadnou přípravu podkladů pro bankovní sektor při žádosti o úvěr a pro instituce, u kterých žádá ÚSC o dotace.

Při zpracování ročního rozpočtu se vychází z rozpočtového výhledu. Při odpovídající podrobnosti může tvořit až 80 % základu rozpočtu pro následující rok. V současné době – před komunálními volbami – je aktuální využití rozpočtového výhledu k tvorbě reálných volebních programů kandidujících stran.

Rozpočtový výhled přispívá velkou měrou i k pozitivnímu rozhodování o využívání finančních zdrojů za podmínky úspěšného hospodaření. Proto, aby neztratil svůj význam, je nutné jej průběžně monitorovat a následně aktualizovat – nejméně jednou ročně, nejlépe souběžně s vyhodnocením ročního rozpočtu.

Zákon vyžaduje, aby byl výhled sestaven na dvou až pětileté období následující po roce, na který se připravuje roční rozpočet. V zájmu splnění jeho ustanovení, především však z důvodu

plynulé objektivizace rozpočtového výhledu, je třeba dopracovat tento dokument současně s jeho roční aktualizací o další rok. Rozpočtový výhled, včetně následných úprav, by mělo schvalovat zastupitelstvo.³⁰

³⁰ článek publikovaný v časopise Moderní obec, č. 10, říjen 2006

9. Cíl a metodika

Cílem práce je zhodnotit hospodaření města a analyzovat hlavní ukazatele rozvoje města v závislosti na hospodaření v období od roku 1992 do roku 2007.

Řešení daného tématu je rozděleno na dva hlavní celky.

Teoretická část je soustředěna na finanční hospodaření obcí. Charakterizuje rozpočet obcí, rozpočtový proces, rozpočtové zásady, rozpočtovou skladbu, strukturu municipálního rozpočtu (příjmy a výdaje obcí) a majetek obcí. Dále je třeba také znát legislativní úpravu rozpočtového hospodaření obce. V práci je podrobně rozebrána obec jako základní územní samosprávný celek, orgány obce a jejich činnost.

V práci jsem vycházela z teoretických poznatků uvedených v literárním přehledu, z dostupné literatury a na závěr jsem zde uvedla i článek, který mě zaujal - článek o obecním dluhu z Deníku veřejné správy.

Druhá část (praktická) se zabývá samotnou analýzou hospodaření vybrané municipality. Nejprve je charakterizována vybraná municipalita (město Bechyně) z hlediska historického, demografického – kde se Bechyně nachází, počet obyvatel, počet zaměstnaných a nezaměstnaných lidí, počet bytů a ekonomického – majetek města – městské byty, muzeum, pečovatelský dům, domov důchodců, školy, mateřské školky, kino, veřejné služby – svoz komunálního odpadu, tělovýchovná činnost, pohřebnictví, péče o vzhled a veřejnou zeleň, občanskou a technickou vybavenost, organizace zřízené městem Bechyně např. společnost Bytenes. Jsou zde uvedeny hlavní události ve vývoji obce od roku 1992. Údaje od roku 1992 - 1999 jsem čerpala z rozpočtu města z Kroniky města Bechyně. Údaje od roku 1999 – 2007 z rozpočtu města, ze závěrečného účtu města, z výkazů pro hodnocení a plnění rozpočtu územních samosprávných celků, regionálních rad a dobrovolných svazků obcí.

Dále jsem se soustředila na rozpočet města jako nástroj územní samosprávy a to konkrétně od roku 1992 až do roku 2007 a ukazatele hodnocení rozpočtového hospodaření. Je zde sledován růst jednotlivých daňových příjmů, nedaňových a kapitálových příjmů a v neposlední řadě přijatých dotací. Na závěr analýzy příjmové stránky rozpočtu je srovnáno procentické zastoupení jednotlivých druhů příjmů v rozpočtu města.

Dále jsem provedla srovnání:

- daňových příjmů na obyvatele za město Bechyně a za průměr za skupinu měst ČR s počtem obyvatel 5000 – 9999.
- celkových příjmů na obyvatele za město Bechyně a za průměr za skupinu měst ČR s počtem obyvatel 5000 – 9999.
- celkových výdajů na obyvatele za město Bechyně a za průměr za skupinu měst ČR s počtem obyvatel 5000 – 9999.

V další části je charakterizován růst výdajů ve sledovaném období a také podíl jednotlivých druhů výdajů na celkových výdajích. Potom je zhodnoceno hospodaření města Bechyně z hlediska:

- vývoje salda rozpočtu
- míry soběstačnosti za 1 rok - podíl vlastních příjmů na celkových příjmech.

Mezi vlastní příjmy řadíme daňové příjmy, nedaňové příjmy a kapitálové příjmy.

- míry samofinancování za 1 rok (podíl vlastních příjmů na celkových výdajích) vyjadřuje, jak je obec schopna financovat výdaje svými vlastními příjmy
- ukazatele dluhové služby pro hodnocení míry zadluženosti obce. **Dluhová základna** se vypočte jako daňové příjmy po konsolidaci + nedaňové příjmy po konsolidaci + přijaté dotace, **dluhová služba** je úroky + splátky jistin a dluhopisů + splátky leasingu a konečně **ukazatel dluhové služby je (dluhová služba / dluhová základna) * 100.**

Dluhová služba – ukazatel, který hodnotí úroveň výdajů na dluhovou službu.

Vypovídá o tom, kolik daná obec v daném roce vydá na splácení svých závazků a jejich obsluhu (placení úroků) ve vztahu k určité kategorii svých příjmů.

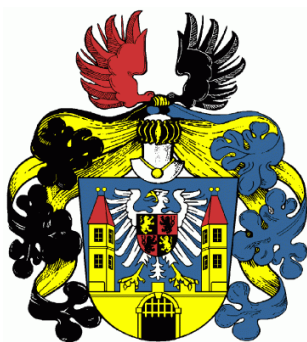
Nakonec je srovnán schválený rozpočet města se skutečně dosaženými výsledky hospodaření.

Dále je rozbor zaměřen na srovnání procentické struktury příjmů a výdajů města Bechyně a měst České republiky.

V závěru práce jsem se pokusila vystihnout souvislost mezi rozhodováním radnice a rozpočtovými příjmy a výdaji v oblasti privatizace bytového fondu Bechyně, vybudováním průmyslové zóny v Bechyni a vytvoření podmínek pro zahraniční investory.

Zdrojem dat pro analýzu hospodaření vybrané municipality je rozpočet města Bechyně v jednotlivých letech od roku 1992 – 2007. Pro srovnání s celorepublikovými výsledky byly použity Bilance příjmů a výdajů okresních úřadu a obcí (včetně DSO).

Praktická část

Znak města Bechyně

10. Představení města Bechyně

Jihočeské město Bechyně leží v malebné lesnaté krajině na soutoku řeky Lužnice a říčky Smutné, cca 20 km od Tábora. Bechyně byla založena Janem Lucemburským kolem roku 1323, nejvýznamnější majitelé Bechyně byli Šternberkové, na které upomínají náhrobní kameny v klášterním kostele. Nyní má asi 6 000 obyvatel a je proslulá zejména lázeňstvím a výrobou keramiky.

V okolí Bechyně najdou milovníci turistiky lokality s dobře značenými stezkami jak pro pěší, tak pro cykloturisty. Často navštěvovaným místem je údolí Lužnice pod Bechyní, kde skalní masiv obklopující řeku vytváří mimořádně romantická místa. Romantická příroda s malebnými zákoutími láká i k posezení. Řeka

Lužnice je rájem rybářů.

10.1. Statistické údaje

Zde uvádím několik čísel o městě, jak je publikoval ČSÚ na základě výsledků sčítání lidu v roce 2001.

Tabulka č. 6: Počty obyvatel na Bechyňsku

	CELKEM	MUŽI	ŽENY
Bechyně	5 679	2 790	2 889
Hvožd'any	147	75	72
Senožaty	105	47	58
CELKEM	5 931	2 912	3 019

Následující čísla jsou souhrnná za všechny části obce (Bechyně, Hvožd'any, Senožaty).

Tabulka č. 7: Obyvatelstvo podle věku

do 19	20-39	40-59	60 +
1 468	1 848	1 504	1 111

Tabulka č. 8: Obyvatelstvo podle rodinného stavu

	svobodní	ženatí/vdané	ostatní
muži	1 247	1 399	266
ženy	1 002	1 403	614
CELKEM	2 249	2 802	880

Tabulka č. 9: Obyvatelstvo podle stupně vzdělání (15+)

základní	stř. s mat.	VŠ	ostatní
1 014	1 459	443	1 993

Tabulka č. 10: Obyvatelstvo podle národností

česká	slovenská	moravská	ostatní
5 488	179	31	16

Tabulka č. 11: Obyvatelstvo podle náboženského vyznání

věřící	bez vyznání	nezjištěno
1 490	3 648	793

Tabulka č. 12: Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity

ek. aktivní	ek. neaktivní	nezjištěno
3 055	2 833	43

Tabulka č. 13: Domovní fond

domy celkem	obydlené	ob. bytové	ob. rodinné
982	768	174	578

V obci je mateřská škola, 2 základní školy (1.-9.ročník), hudební škola, základní umělecká škola Václava Pichla, místní knihovna, lázně, muzeum a městské koupaliště s nově zrekonstruovaným plaveckým bazénem. Centrem sportovního dění ve městě je [městský stadion](#). Nachází se zde fotbalové hřiště (hlavní plocha + hřiště na trénink) - působiště místního fotbalového klubu FC Bechyně. Na tenisových kurtech (5 hracích ploch) působí tenisový oddíl TJ Jiskra Bechyně. K dispozici je také hřiště na volejbal a plážový volejbal. V roce 2005 byla do užívání veřejnosti předána nová hřiště s umělými povrchy pro minifotbal, tenis, basketbal.

Ve zdravotním středisku jsou poskytovány služby praktického, zubního a ženského lékaře. Dále jsou tu 2 nově postavené domy s pečovatelskou službou a domov důchodců.

Mezi spolky působící v oblasti patří Sbor dobrovolných hasičů, fotbalový klub, Bechyňský divadelní spolek, Junák – svaz skautů a skautek, Klub českých filatelistů, Klub českých turistů a svaz tělesně postižených ČR.

10.2. Významné akce

Některé akce se v Bechyni konají každoročně. Nejvýznamnější z nich jsou:

Koloběžková Grand Prix - netradiční závod koloběžek, který se koná již od roku 1973.

Průvod čarodějnic - se vydává na svou pouť městem vždy 30. dubna.

Nostalgické jízdy - během letní sezóny vyjíždí několikrát na trati mezi Táborem a Bechyňí vlak původní elektrické dráhy.

Dalšími akcemi kterých se v Bechyni můžete zúčastnit jsou např. **aprilový závod dvojic do bechyňských schodů** (každoročně kolem 1. dubna), nebo **závody raftů na Lužnici u loděnice TJ Jiskra** (vždy v červenci).

10.3. Kultura v Bechyni

Kulturní dům Bechyně

Kulturní dům je centrem pro kulturu ve městě. Zároveň je sídlem Kulturního střediska města Bechyně, které bylo zřízeno Městem Bechyně za účelem uspokojování, podněcování a rozvíjení kulturních a společenských zájmů občanů a přispívat k celkovému kulturnímu rozvoji. V budově Kulturního domu rovněž sídlí Městská knihovna.

Kino Bechyně

Místní kino se nachází v Libušině ulici nedaleko základní školy.

Muzea a galerie

V Bechyni najdeme několik zařízení tohoto typu. V bývalém zámeckém pivovaru je **Alšova jihočeská galerie**. V areálu zámku se nachází ještě **Muzeum Vladimíra Preclíka**, které bylo vybudováno v bývalé zámecké sýpce.

Na náměstí T.G.Masaryka stojí budova **Městského muzea**, ve které je mimo vlastních sbírek k dispozici i expozice Hasičského muzea.

V Kulturním domě se nachází **Galerie U hrocha**, která slouží jako výstavní síň.

V roce 2006 bylo otevřeno **Muzeum turistiky** v prostorách bývalé židovské synagogy.

Kulturní akce

Město Bechyně hostí každoročně několik významných divadelních přehlídek, na kterých vystupují soubory ze všech koutů naší republiky.

Bechyně ale nežije jen divadlem. Pořádá se zde i mnoho "nedivadelních" akcí, např. hudebních nebo výtvarných.

10.4. Bechyňské památky

Zámek Bechyně

Bechyňský zámek se vypíná na úzké ostrožně, chráněné ze tří stran hlubokými zářezy Lužnice a říčky Smutné. V místě pravěkého a raně středověkého hradiště nechává majitel Přemysl Otakar II. po roce 1268 vybudovat kamenný hrad, o jehož vzhledu nemáme přesnější představu. Koncem 15. století byl hrad rodem Šternberků pozdně goticky přestavěn, jeho současný vzhled je však především výsledkem stavebních úprav a rozšíření za Petra Voka z Rožmberka.

Klášter s kostelem Nanebevzetí panny Marie

Klášter Bechyně stojí na skále nad řekou Lužnicí. Původní stavba patrně z konce 13. století zanikla během husitského dobývání Bechyně roku 1422, na konci 15. století byl klášter v duchu pozdní gotiky znovu vystavěn. Obsahuje největší soubor sklípkových kleneb u nás. Dnes je opět majetkem františkánského řádu. Součástí areálu je i klášterní zahrada s možností příjemného posezení a krásným výhledem na údolí Lužnice rámované obloukem bechyňského mostu.

Kostel sv. Matěje

Kostel sv. Matěje je dominantou náměstí T.G. Masaryka. Původní stavba snad ze 13. století několikrát přestavována, nejvýznamněji počátkem 17. století, kdy byla přistavěna i věž, jedna z dominant města s krásným rozhledem po okolí. V baroku kostelu upraven štítem nad presbytářem.

Kostel sv. Michala

Kostel sv. Michala leží mimo původní historické centrum města. Jedná se o raně barokní hřbitovní kostelík (1670) zajímavý svým centrálním kruhovým půdorysem představuje jednu z nejstarších raně barokních centrál u nás. Dnes slouží ke koncertním a výstavním účelům. Na přilehlém starém hřbitově rozsáhlý soubor litinových křížů.

Bechyňský most zvaný Bechyňská duha

Bechyňská duha je most, který byl postaven podle projektu Eduarda Viktory, dokončen byl k 10. výročí republiky 28.10.1928. Nejvyšší železobetonový oblouk v tehdejší ČSR, výška nad hladinou řeky 50 m, rozpětí oblouku 90m a délka 203,38 m. Most je určen pro silniční i železniční dopravu.

Historická železnice Bechyně - Tábor

Železnice na trase Tábor-Bechyně byla postavena jako první elektrifikovaná dráha na území Rakouska Uherska, dokončena roku 1903. Trať, která původně končila před Bechyní v místě starého nádraží, byla po dostavbě mostu v roce 1928 protažena až do města. Původním historickým vlakem se můžete svézt při každoročních tzv. nostalgických jízdách.

10.5. Zdravotnictví a sociální služby v Bechyni

Zdravotnictví

Akutní případy řeší Lékařská služba první pomoci se sídlem v domě s pečovatelskou službou. Ve městě jsou dále k dispozici dvě lékárny.

Další významnou zdravotnickou organizací v Bechyni **jsou Lázně Bechyně**.

[Domácí péče Tereza](#) je táborská organizace která poskytuje zdravotní péči ve vlastním domácím prostředí klienta. Své odloučené pracoviště má zřízeno i v Bechyni.

Sociální služby

V Bechyni jsou dvě zařízení pro seniory. Na náměstí T.G.Masaryka se nachází Domov pro seniory, v Čechově ulici pak stojí nový dům s pečovatelskou službou. V DPS je také k dispozici Centrum pro zdravotně postižené.

Pečovatelská služba

Je určena pro osoby, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení nebo rodiny s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Pečovatelská služba je terénní službou a poskytuje se v domácnostech jednotlivých příjemců v pracovních dnech od 7,30 do 15,00 hodin. Pečovatelskou službu poskytuje Město Bechyně na svém území, tedy v katastrálním území Bechyně, Hvožd'any a Senožaty.

Veterináři

Zdravotní službu pro zvířata zde provádějí 3 soukromý veterináři.

Obecní zastupitelstvo Bechyně má 15 členů, starostou je Mgr. Jaroslav Matějka. Při zastupitelstvu byly zřízeny výbor finanční a kontrolní a komise.

Výbor finanční - provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky města, plní další úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo města

Výbor kontrolní - kontroluje plnění usnesení zastupitelstva města a rady města, kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti, plní další kontrolní úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo města

Komise jsou zřízeny rozhodnutím rady města na základě zákona o obcích jako iniciativní a poradní orgány. Jsou zde Komise povodňová, Komise pro obnovu památek, Komise pro občanské záležitosti, Komise bytová, Redakční rada Městského zpravodaje.

10.6. Organizace zřízené městem

Město Bechyně je zřizovatelem následujících organizací:

Bytenes Bechyně, spol. s r.o.

Společnost založená Městem Bechyně. Mezi hlavní činnosti patří správa majetku města, výroba a dodávka tepla, čištění a údržba komunikací, údržba veřejné zeleně, vodoinstalatérství, montáž, oprava, údržba vyhrazených el. zařízení a výroba rozvaděčů NN, revize el. zařízení, dozorování staveb, provoz parkovišť, provozování veřejného koupaliště a různé řemeslné činnosti

Kulturní středisko města Bechyně

Hlavním účelem a posláním organizace je být multifunkčním centrem pro kulturu ve městě a jako takové uspokojovat, podněcovat a rozvíjet kulturní a společenské zájmy a potřeby občanů a různými formami přispívat k jejich další výchově a vzdělání a k celkovému kulturnímu rozvoji, propagovat a prezentovat město Bechyně, poskytovat veřejné knihovnické a informační služby v rozsahu předepsaném pro základní knihovnu knihovním zákonem.

Mateřská škola Jahůdka

Příspěvková organizace zřízená Městem Bechyně

Městské lesy Bechyně

Předmětem činnosti příspěvkové organizace je poskytování služeb pro hospodaření v lesích a pro myslivost, těžba dřeva, lesní doprava, poskytování služeb pro zemědělství a zahradnictví a provádění zahradních a parkových úprav.

Vodárenské sdružení Bechyňsko

Dobrovolný svazek obcí, jehož primární činností je výroba a dodávka pitné vody pro obyvatelstvo a ostatní odběratele, odvádění a čištění odpadních vod v členských obcích sdružení a provádění souvisejících odborných činností.

Základní škola Bechyně, Libušina ulice

Príspevková organizace zřízená Městem Bechyně

Základní škola Bechyně, Školní ulice

Príspevková organizace zřízená Městem Bechyně.

Zdravotní středisko Bechyně

Príspevková organizace zřízená Městem Bechyně, jejímž hlavním předmětem činnosti je provozování nestátního zdravotnického zařízení, které poskytuje zdravotní péči v oboru lékařské služby první pomoci (LSPP) včetně dopravy raněných, nemocných a rodiček (DRNR) při LSPP.

V současnosti zde působí několik podniků – Laufen Bechyně – výroba sanitární keramiky, Micro-epsilon – výroba, vývoj, prodej senzorů a senzorových systémů pro měření vzdálenosti a síly, Bytenes, GR electronic – výroba vyhřívání do autosedaček, Sušer – výroba keramiky, stavební firma SNN, KERAS – bechyňská keramika. Jsou zde 2 supermarkety TESCO a JEDNOTA Č.B., 10 restaurací, 2 hotely, 3 non-stop bary, zábavné centrum Kameňák, 3 drogerie, papírnickví, prodejna obuvi, 2 lékárny, 5 kadeřnictví, kosmetika, hračkárna, pošta, elektro prodejny, videopůjčovny, masna, cukrárny, pekárna a pobočky bank – KB a Česká spořitelna, pneuservisy, benzínové pumpy a vřakoviště.

11. Příjmy a výdaje města Bechyně v letech 1992-2007

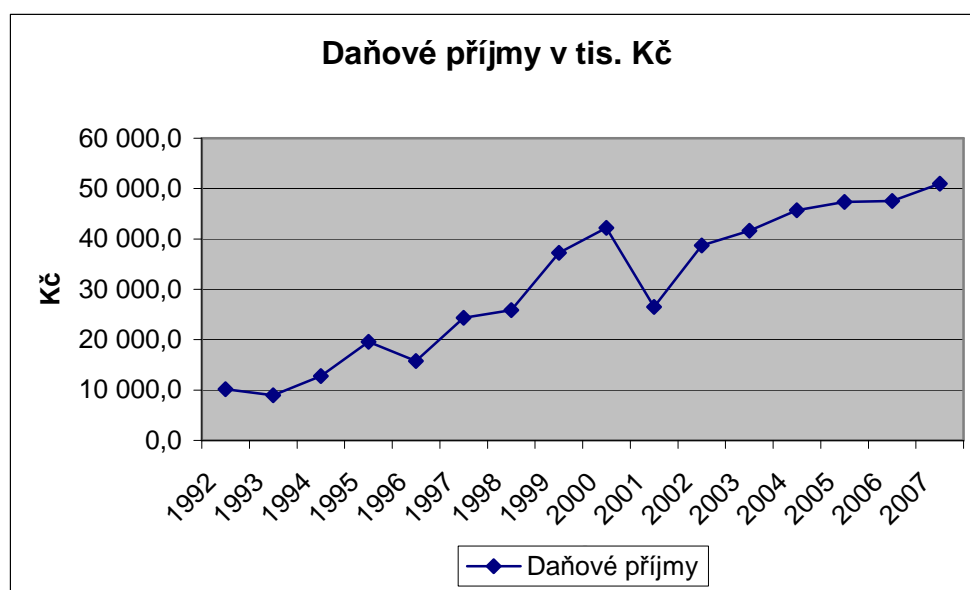
11.1. Příjmy obce

11.1.1. Vývoj daňových příjmů

Daňové příjmy města jsou v současnosti nejdůležitější příjmovou položkou v jejím rozpočtu.

Zahrnují: daň z příjmu FO, PO, DPH, daň z nemovitosti a místní poplatky.

Graf č. 1: Vývoj daňových příjmů v letech 1992-2007

Daňové příjmy dosáhly v roce 2000 42 187 684,- Kč, přičemž nejvyšší je daň z příjmu práv.osob za obce, která činila 15 687 tis.Kč, vzhledem k tomu, že byly hrazeny zálohy na daň z příjmu na rok 2001, které však budou v roce 2001 zúčtovány.

Daňové příjmy v roce 2001 jsou nižší než 2000 činí 26 492 068,04 Kč, ovšem ke snížení došlo daně z příjmu práv.osob za obce, kde činila vratka 5 217 tis. Kč, u ostatních daní došlo ve srovnání s rokem 2000 k nárůstu. U daňových příjmů došlo celkově k nárůstu oproti roku 2004 o 1 681 tis. Kč, tj. 3,7%. V roce letech 2002 – 2004 probíhalo pozvolné navýšení příjmů.

U jednotlivých položek v roce 2005 došlo k navýšení i snížení v porovnání s rokem 2004:

daň z příjmu FO ze závislé činnosti - navýšení o 460 tis. Kč,

daň z příjmu FO ze samostatné výdělečné činnosti - snížení o 180 tis.Kč,

daň z příjmu FO z kapitálových výnosů – snížení o 91 tis. Kč,

daň z příjmu právnických osob - navýšení o 819 tis. Kč,

daň z příjmu PO za obce – snížení o 1.640 tis. Kč,

DPH - navýšení o 2.152 tis. Kč,

daň z nemovitosti – snížení o 40 tis. Kč.

V roce 2006 u daňových příjmů nedošlo k žádné významné změně, celkový nárůst činí 184 tis. Kč oproti roku 2005.

U daňových příjmů v roce 2007 nedošlo k nárůstu u daně z příjmů ze samostatné výdělečné činnosti, zde je nižší výběr o 827 tis. Kč ve srovnání s rokem 2006 a u daně z nemovitosti, kde je nižší výběr o 107 tis. Kč. U ostatních daňových příjmů je vývoj ve srovnání s rokem 2006 příznivý.

Pro zajímavost ještě uvádím dopočet sdílených daní na rok 2008:

Daň z příjmu FO ze závislé činnosti – 8 830 tis. Kč

Daň z příjmu FO ze samostatné výdělečné činnosti – 1 570 tis. Kč

Daň z příjmu FO z kapitálových výnosů – 420 tis. Kč

Daň z příjmu právnických osob – 11 620 tis. Kč

DPH – 17 500 tis. Kč

Celkem sdílených daní 39 940 tis. Kč

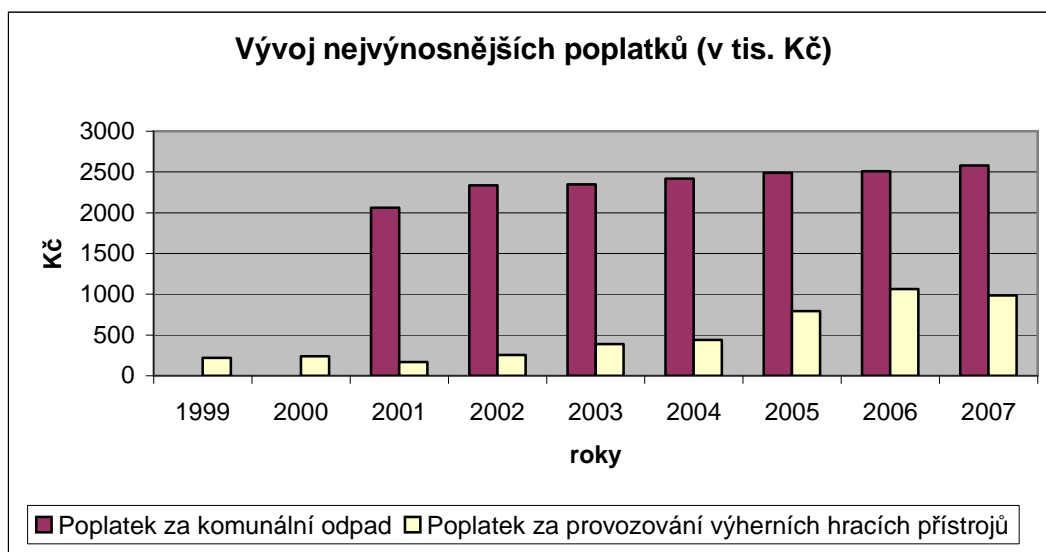
Růst sdílených daní znamená pro město nárůst finančních prostředků – pozitivně ovlivňují příjmovou část rozpočtu. Město do rozpočtu může zařadit více kapitálových výdajů.

Tabulka č. 14: Vývoj místních poplatků města Bechyně v letech 1999 – 2007 (v tis. Kč)

Druh poplatku / rok	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Poplatek za komunální odpad	-	-	2 060	2 335	2 350	2 420	2 490	2 510	2 580
Poplatek ze psů	100	113	125	125	128	329	160	164	160
Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt	370	400	390	390	440	570	1 080	1 050	1 040
Poplatek ze vstupného	12	18	15	15	16	-	-	-	-
Poplatek z ubytovacích kapacit	25	20	25	30	30	30	21	27	16
Poplatek za provozování výherních hracích přístrojů	220	240	170	255	390	440	792	1 063	985

Mezi poplatky, které město vybírá, patří poplatek ze psů, poplatek za komunální odpad, poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt, poplatek z ubytovacích kapacit a poplatek za provozování výherních hrací přístrojů. V letech 1999 – 2003 vybíralo město také poplatek ze vstupného. Jak je patrné z grafu, mezi hlavní zdroje příjmů patří poplatek za komunální odpad. Poplatky za ukládání odpadu převyšují zvláště v posledních letech několikanásobně příjem z ostatních poplatků.

Graf č. 2: Vývoj nejméně výnosných poplatků v letech 1999-2007

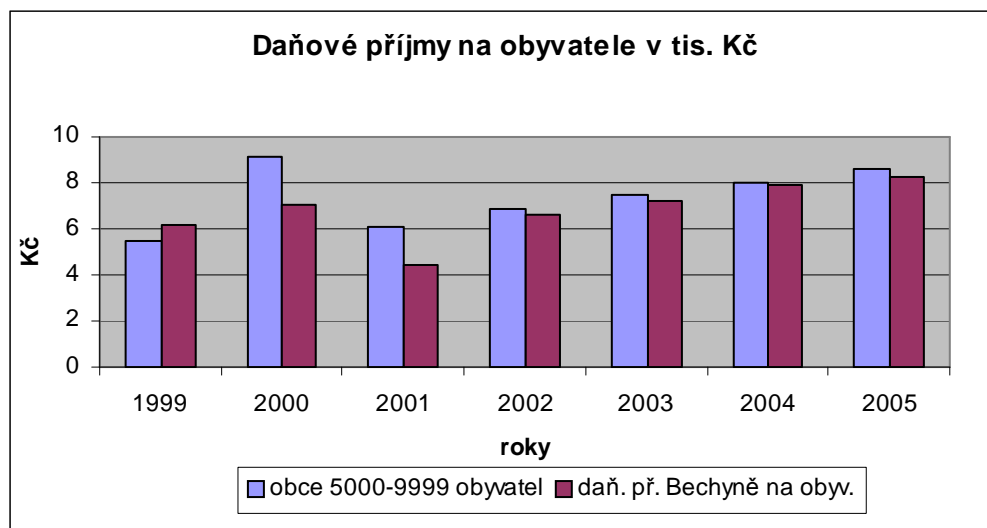

Tabulka č. 15: Daňové příjmy v přepočtu na obyvatele v tis. Kč

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
obce 5000-9999 obyvatel	5,5	9,1	6,1	6,9	7,5	8	8,6
daň. př. Bechyně na obyv.	6,2	7,1	4,5	6,6	7,2	7,9	8,3

Daňové příjmy na 1 obyvatele vyjadřují daňovou výtěžnost obce v přepočtu na obyvatele, tj. z přidaných daní a místních poplatků přepočtených na obyvatele. Částečně odráží velikost a koncentraci podnikatelských subjektů, ekonomických aktivit, úroveň mezd a platů a dalších ekonomických činností.

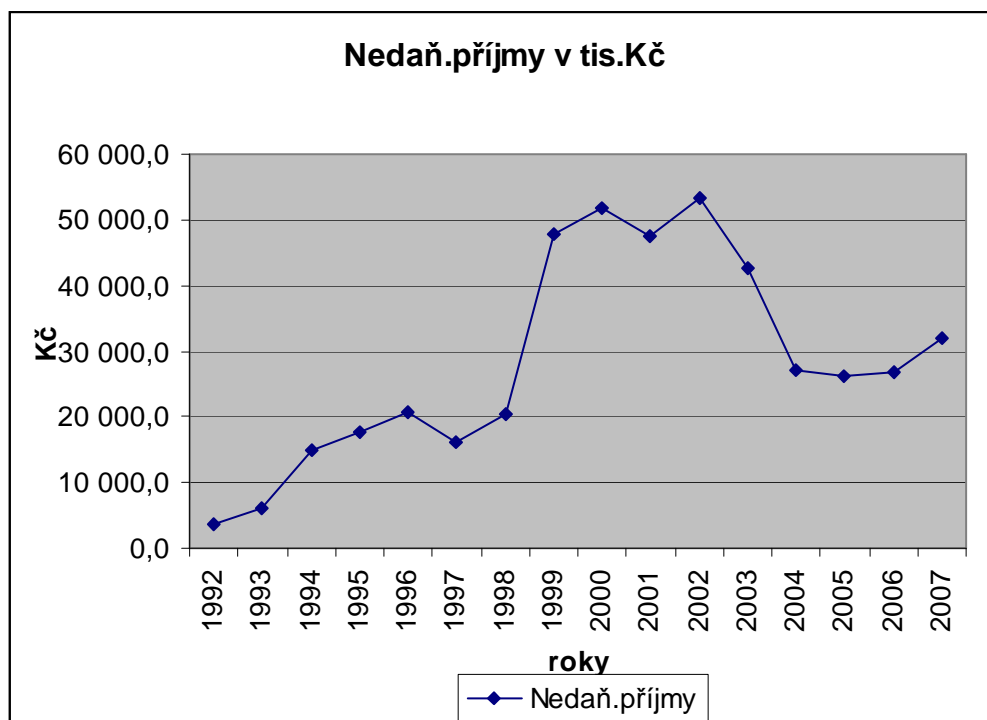
Graf č. 3: Daňové příjmy v přepočtu na obyvatele

Z grafů si můžeme všimnout, že daňové příjmy na 1 obyvatele v Bechyni jsou skoro ve většině letech nižší než je průměr ve velikostní kategorii obcí s počtem obyvatel 5000 – 9000.

11.1.2. Vývoj nedaňových příjmů

Graf č. 4: Vývoj nedaňových příjmů v letech 1992-2007

Nedaňové příjmy jsou nižší v roce 2003 než v roce 2002 a to především proto, že školství muselo dle zákona přejít na příspěvkové organizace a v rozpočtu města se objevují neinvestiční příspěvky na úhradu nákladů v MŠ a ŠD a ostatní příjmy především za stravu jsou příjmem školských příspěvkových organizací, dále došlo ke snížení u bytového hospodářství, kde díky prodeji bytových jednotek jsou nižší příjmy za nájmy a služby, neboť uvedené příjmové položky spravují společenství vlastníků bytových jednotek

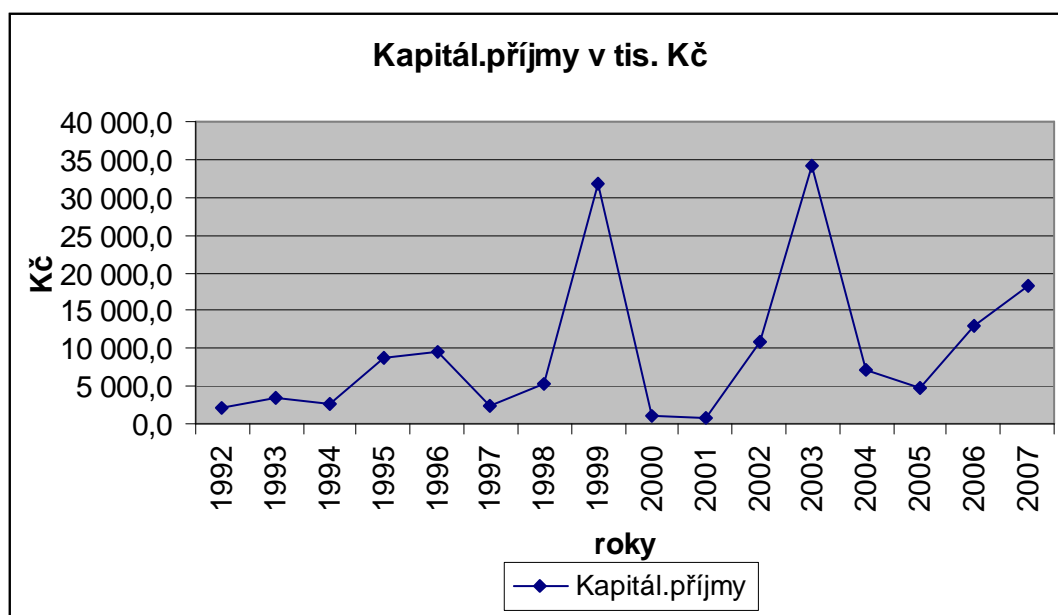
Nedaňové příjmy jsou nižší v roce 2004 než v roce 2003 a to především proto, že došlo ke snížení u bytového hospodářství, kde díky prodeji bytových jednotek jsou nižší příjmy za nájmy a služby, neboť uvedené příjmové položky spravují společenství vlastníků bytových jednotek.

Nedaňové příjmy v roce 2006 jsou rovněž mírně vyšší než v roce 2005 a to o 444 tis. Kč.

Nedaňové příjmy v roce 2007 jsou vyšší než v roce 2006 o 5 402 tis. Kč. Výraznější nárůst je u příjmů na paragrafech podpora ostatních produkčních činností, cestovní ruch, sportovní zařízení majetku obce, bytové hospodářství, nebytové hospodářství a sběr a svoz komunálních odpadů.

11.1.3. Vývoj kapitálových příjmů

Graf č. 5: Vývoj kapitálových příjmů v letech 1992-2007

U kapitálových příjmů v rocích 1999 a 2003 je nárůst u prodejů bytových jednotek na paragrafu bytové hospodářství.

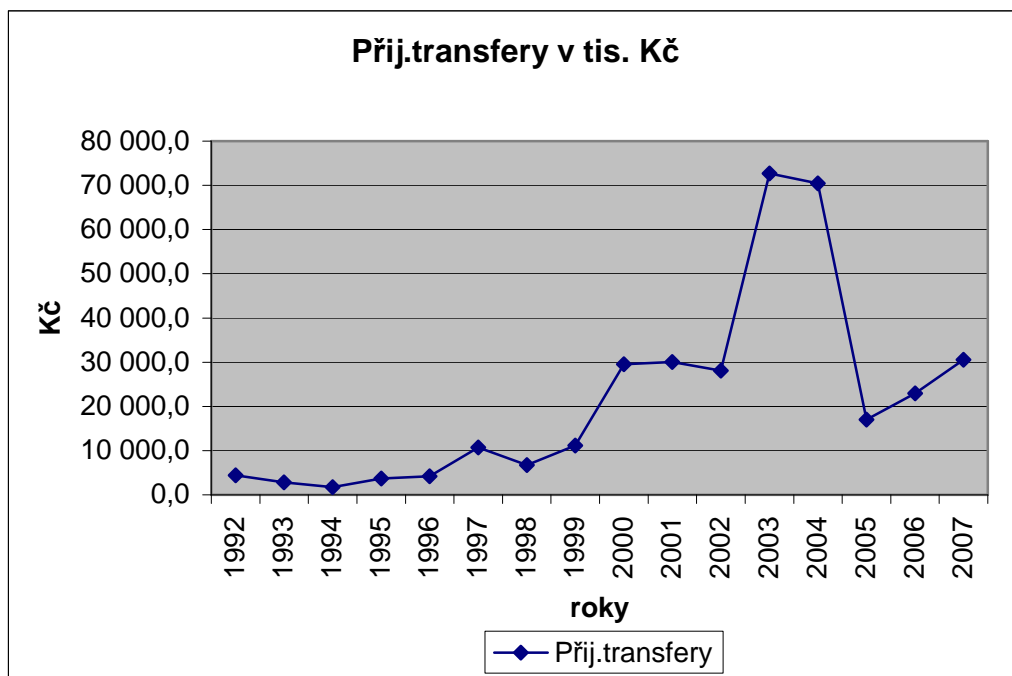
K výraznému poklesu došlo v roce 2004 a to především proto, že došlo ke snížení finančních toků u bytového hospodářství, kde díky prodeji bytových jednotek jsou nižší příjmy za nájmy a služby, neboť uvedené příjmové položky spravují společenství vlastníků bytových jednotek a zároveň prodeje bytových jednotek již nepokračovaly takovým tempem jako v roce 2003.

U kapitálových příjmů došlo k poklesu v roce 2005 na bytovém hospodářství u položky příjmy z prodeje ost. nemovitostí a jejich částí - prodeje bytových jednotek, v roce 2004 činily příjmy 6 730 tis. Kč, v roce 2005 4 261 tis. Kč.

Kapitálové příjmy jsou vyšší v roce 2007 než v roce 2006 o 5 349 tis. Kč

11.1.4. Vývoj přijatých transferů

Graf č. 6: Vývoj přijatých transfer v letech 1992-2007

Přijaté dotace zahrnují dotace ze státního rozpočtu, dotace z regionů, dotace od obcí a dotace ze státních fondů.

V roce 2003 došlo k nárůstu oproti roku 2002, hlavním důvodem jsou dotační prostředky.

Jedná se o především o dotace pro :

Mateřskou školu Jahůdka Bechyně ve výši 5 120 000,- Kč,

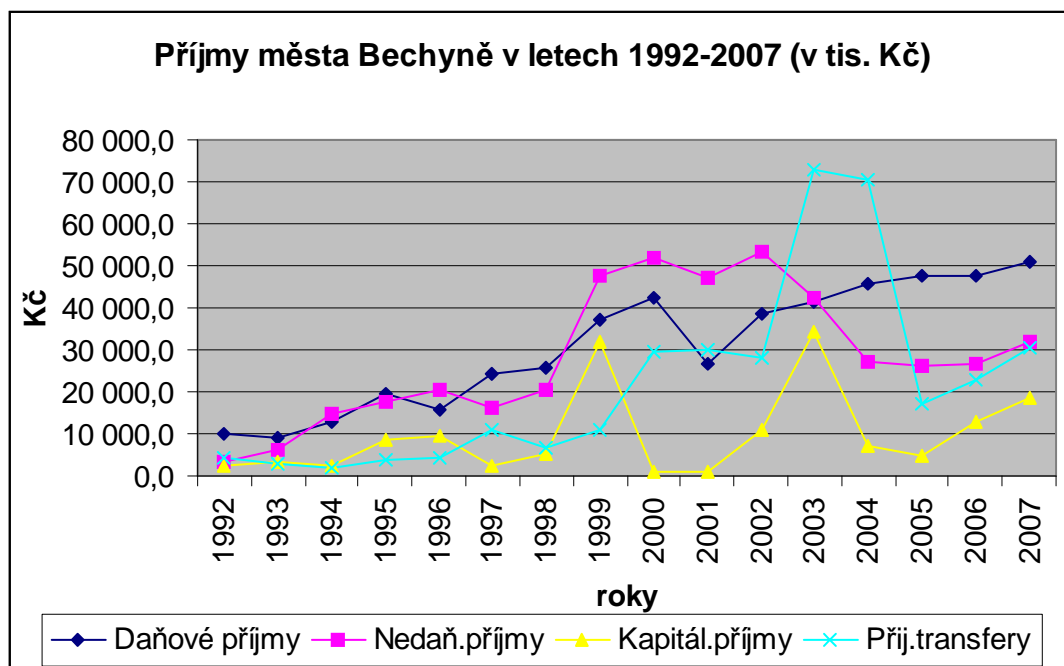
Základní školu Libušina 164 Bechyně ve výši 9 000 000,- Kč,

Základní školu Školní 293 Bechyně ve výši 9 699 000,- Kč

V roce 2005 došlo k výraznému poklesu oproti roku 2004. Největší rozdíl je u položky neinvestiční přijaté dotace od krajů, kde činí rozdíl 24 654 tis. Kč a na položce předškolní zařízení a základní školy, jedná se především o dotace na školství - platy, ONIV, SIPVZ, VII. třídy, které již v roce 2005 nebyly poskytovány na město Bechyně, ale byly zasílány rovnou na účty konkrétních základních škol a mateřské školy.

Struktura příjmů města v letech 1992 – 2007

Graf č. 7: Příjmy města v letech 1992-2007

Nejpodstatnější složku příjmů obce tvoří v posledních letech daňové příjmy. Neméně významnou složkou jsou příjmy nedaňové. Kapitálové příjmy nejsou podstatným příjmem

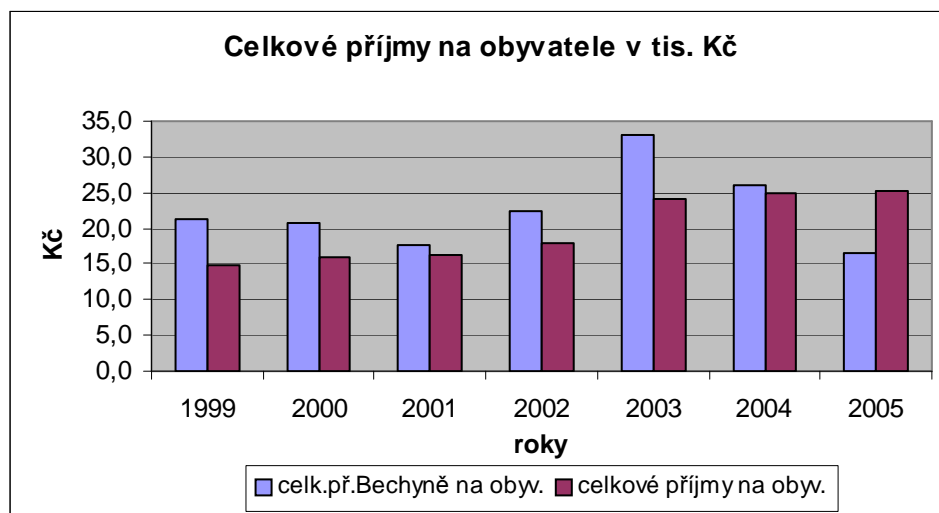
obce, až na rok 2003, kdy jejich podíl vzrostl. Význam přijatých dotací roste v posledních třech letech.

Tabulka č. 16: Celkové příjmy v přepočtu na obyvatele v tis. Kč

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
celk.př.Bechyně na obyv.	21,2	20,8	17,7	22,3	33,0	26,1	16,6
celkové příjmy na obyv.	14,9	16	16,3	17,8	24	24,9	25,3

Celkové příjmy na 1 obyvatele – je běžně užívaným ukazatelem finanční síly obce. K určitým zkreslením při porovnání jednotlivých obcí může docházet v důsledku toho, že do celkových příjmů jsou zahrnuty i vnější zdroje (úvěry, půjčky, dotace).

Graf č. 8: Celkové příjmy v přepočtu na obyvatele

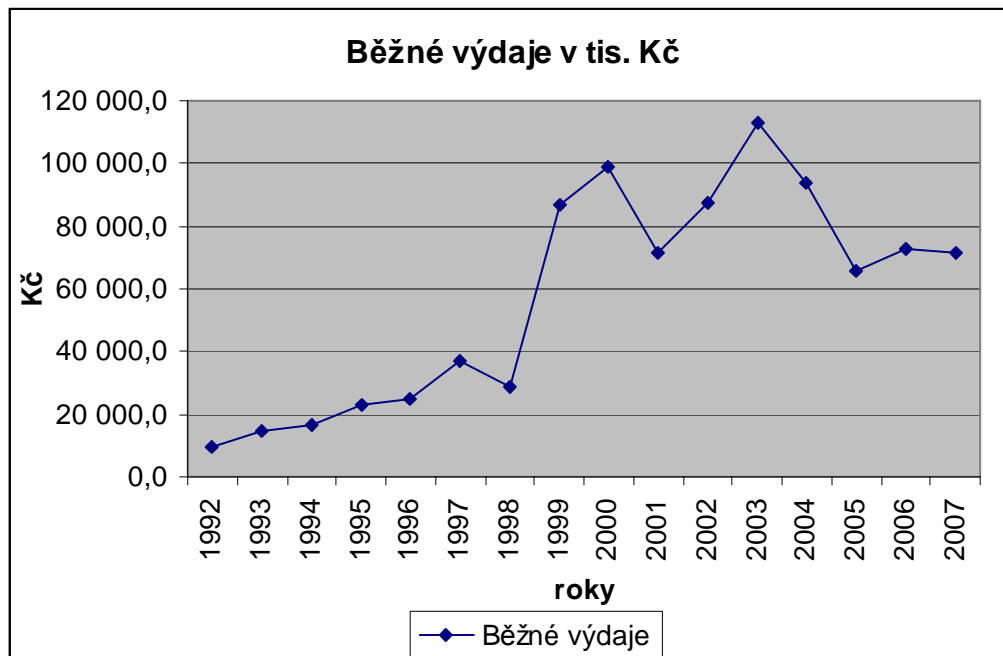

Z tabulky a grafu je patrné, že celkové rozpočtové příjmy jsou ve sledovaném období v Bechyni mnohem vyšší, než v průměru za velikostní skupinu. Základem rozpočtových příjmů obce jsou běžně se opakující příjmy, skládající se z daňových příjmů, z neinvestičních dotací a z příjmů z vlastní činnosti. Jde o položky, které jsou málo závislé na mimořádných situacích. Jak je vidět z grafu a tabulky, vykazuje Bechyň nejen vyšší úroveň, ale i rychlejší růst celkových příjmů, než je tomu u srovnávané skupiny měst, což je pozitivním jevem. Od roku 2001 po provedení daňové reformy se příjmy zvyšují a mají již trvale rostoucí trend.

11.2. Výdaje obce

11.2.1. Vývoj běžných výdajů

Graf č. 9: Vývoj běžných výdajů v letech 1992-2007

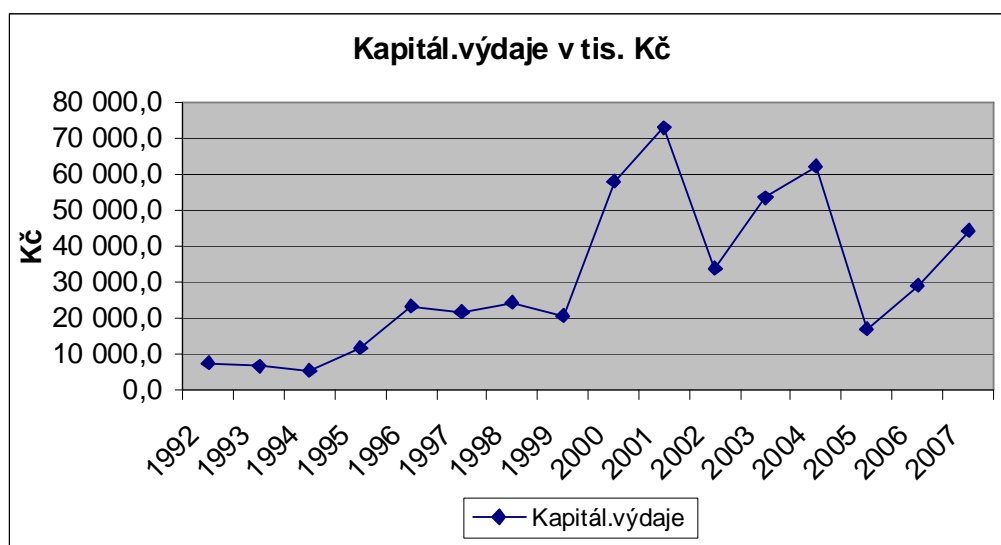
Nižší výdaje oproti roku 2004 jsou především u položek základní školy a předškolní vzdělávání, jedná se finanční prostředky na školství - platy, ONIV, SIPVZ, VII. třídy, které již v roce 2005 nebyly poskytovány na město Bechyně, ale byly zasílány rovnou na účty základních škol a mateřské školy. Rozdíl u školství činí 23 681 tis. Kč.

V roce 2006 došlo ke zvýšení i u běžných a kapitálových výdajů. U běžných výdajů je větší čerpání o 6 742 tis. Kč.

V roce 2007 u běžných výdajů došlo k poklesu o 1 382 tis. Kč. Běžné výdaje jsou nižší především díky sociálním dávkám, oproti roku 2006 bylo vyplaceno v roce 2007 o 4 357 tis. Kč méně.

11.2.2. Vývoj kapitálových výdajů

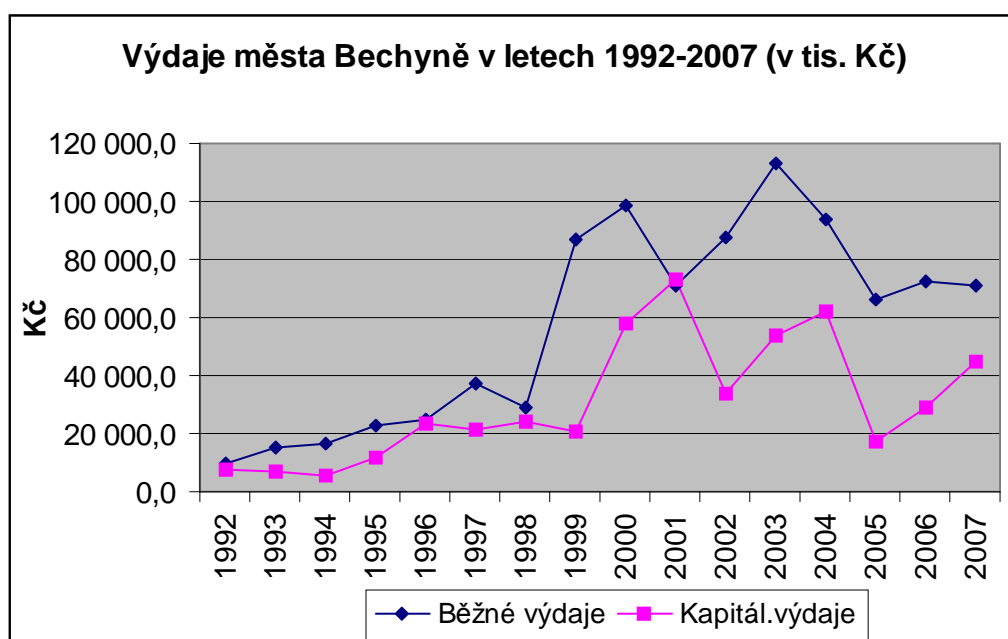
Graf č. 10: Vývoj kapitálových výdajů v letech 1992-2007

Nejvýznamnější kapitálový výdaj v roce 2001 byl do vybudování kanalizace a ČOV Bechyně 66 651 320,85 Kč.

Nižší byly i kapitálové výdaje oproti roku 2004. Největší investiční akce - výstavba Domu s pečovatelskou službou, přístavba Základní školy Libušina ulice a komunikace v Bechyni byly v roce 2004 dokončeny a zafinancovány.

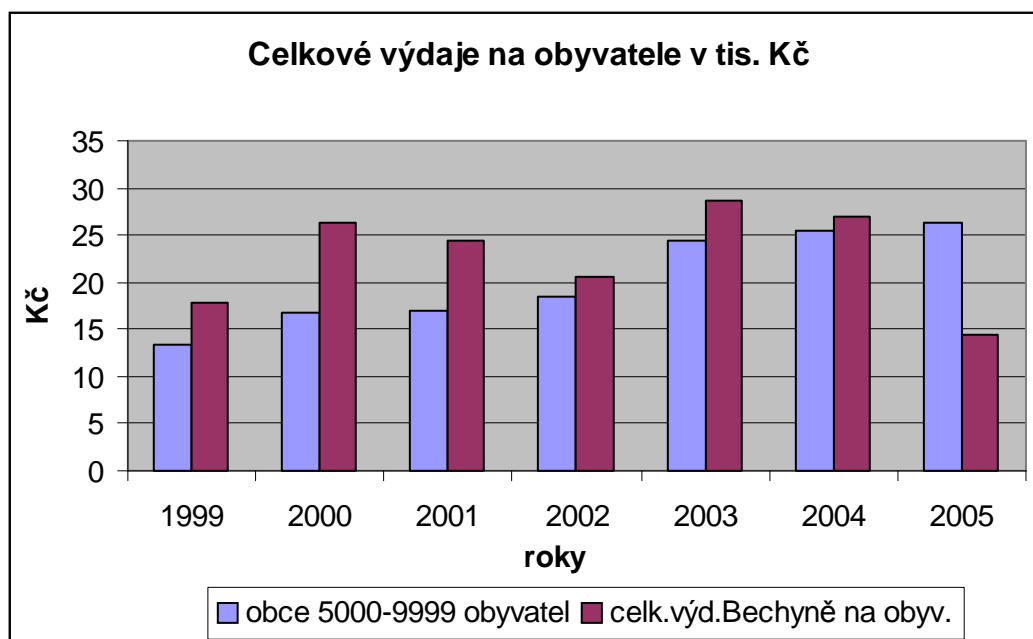
Graf č. 11: Výdaje města v letech 1992-2007

Tabulka č. 17: Celkové výdaje v přepočtu na obyvatele v tis. Kč

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
obce 5000-9999 obyvatel	13,3	16,8	16,9	18,4	24,3	25,5	26,2
celk.výd.Bechyně na obyv.	17,8	26,2	24,4	20,7	28,7	27,0	14,5

Graf č. 12: Celkové výdaje v přepočtu na obyvatele

Příčinou vyšších výdajů Bechyně jsou celkově vyšší výdaje na investice a od roku 2002 pak mimořádné výdaje na odstranění následků povodní. Projevuje se to i ve vyšší úrovni a rychlosti růstu celkových výdajů města v přepočtu na obyvatele.

Tabulka č. 18: Vývoj příjmů a výdajů města Bechyně v letech 1992 – 2007 (v tis. Kč)

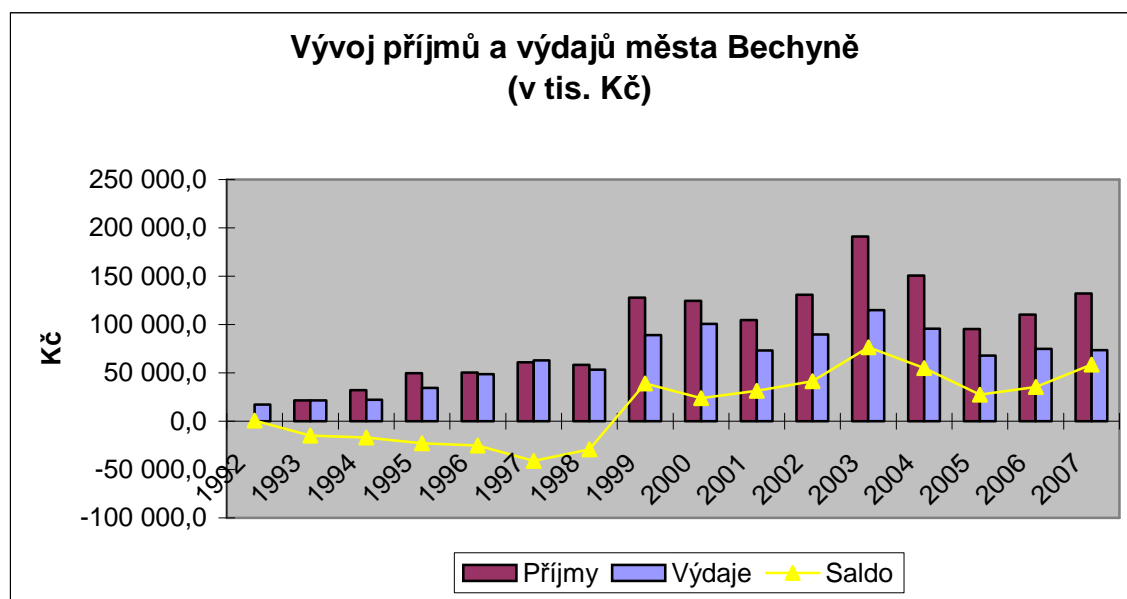
	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Daňové příjmy	10 142,70	8 975,40	12 789,50	19 547,20	15 783,10	24 355,90
Nedaň.příjmy	3 567,80	6 241,50	14 859,10	17 634,90	20 589,70	16 274,60
Kapitál.příjmy	2 145,80	3 451,70	2 578,10	8 754,10	9 587,40	2 365,80
Příj.transfery	4 429,10	2 848,40	1 746,60	3 711,30	4 210,10	10 747,40
Příjmy	17 912 ,10	21 517,00	31 973,30	49 647,50	50 170,30	55 740,70
Běžné výdaje	9 843,80	14 862,80	16 873,10	22 749,90	25 123,40	37 092,60
Kapitál.výdaje	7 470,50	6 680,70	5 355,00	11 613,00	23 419,50	21 694,80
Výdaje	17 314,30	21 543,50	22 228,10	34 362,90	48 542,90	58 787,40

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Daňové příjmy	25 871,10	37 228,60	42 187,70	26 492,10	38 729,00	41 616,40
Nedaň.příjmy	20 489,50	47 671,70	51 715,00	47 364,10	53 240,30	42 606,40
Kapitál.příjmy	5 369,70	31 889,50	945,3	855,3	10 862,50	34 232,50
Přij.transfery	6 699,70	11 144,20	29 561,50	30 031,70	28 073,30	72 716,00
Příjmy	58 430,00	127 934,00	124 409,40	104 743,10	130 905,10	191 171,40
Běžné výdaje	28 978,40	86 963,90	98 673,00	71 260,60	87 615,40	112 816,30
Kapitál.výdaje	24 351,60	20 632,70	58 236,00	73 018,70	33 915,70	53 602,70
Výdaje	53 330,00	107 596,60	156 909,00	144 279,30	121 531,10	166 419,00

	2004	2005	2006	2007
Daňové příjmy	45 700,80	47 381,70	47 566,20	50 987,90
Nedaň.příjmy	27 163,10	26 234,90	26 679,00	32 080,90
Kapitál.příjmy	7 183,70	4 828,80	13 017,40	18 366,20
Přij.transfery	70 453,60	17 035,90	22 969,80	30 550,30
Příjmy	150 501,20	95 481,30	110 232,40	131 985,30
Běžné výdaje	93 549,60	65 996,10	72 738,10	71 355,60
Kapitál.výdaje	62 353,10	17 094,60	29 180,90	44 533,60
Výdaje	155 902,70	83 090,70	101 919,00	115 889,20

Pro úplnost uvádím ještě v grafu výdaje, příjmy a výsledné saldo města Bechyně.

Graf č. 13: Vývoj příjmů a výdajů města Bechyně v letech 1992-2007

11.3. Přehled nejdůležitějších příjmů a výdajů města Bechyně

v letech 1999 – 2007.

Rok 1999

Neinvestiční přijaté dotace ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu

5 751 149 Kč

Příjmy z prodeje akcií 1 362 100 Kč

Ostatní neinvestiční přijaté dotace ze SR 1 410 244 Kč

Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly 2 400 000 Kč

Školní stravování při předškolním a základním vzdělávání 3 986 714,70 Kč

Bytové hospodářství 39 970 512,59 Kč

Výdaje do silnic 2 803 830,89 Kč

Výdaje na základní a mateřské školy 11 549 935,72 Kč

Záležitosti kultury (Kulturní dům – provozní dotace, Kulturní dům – investice, ostatní kultura 2 483 017,15 Kč

Bytové hospodářství (půdní vestavby, zateplení sídl. Obr. Míru, služby BH, modernizace, opravy, údržba, správa BH 42 087 182,16 Kč

Rok 2000

Výdaje na údržbu silnic – 1 857 000 Kč, údržba a čištění komunikací, technické služby, dopravní značení, opravy na místních komunikacích

Výdaje do bytového hospodářství – 22 895 000 Kč

Rok 2001

Nejvýznamnější kapitálový výdaj - kanalizace a ČOV Bechyně 66 651 320,85 Kč

Rok 2002

Rozpočtové výsledky za rok 2002 jsou pozitivní, neboť došlo k naplnění rozpočtovaných příjmů a město dosáhlo za rok 2002 přebytek ve výši 9 374 054,90 Kč.

V nejvyšší míře se na tom podílela skutečnost, že na straně výdajů nebyly uskutečněny některé akce – např. rekultivace skládky v Senožatech a výstavba domu s pečovatelskou službou. Tyto akce byly zařazeny do rozpočtu na rok 2003.

Jak již bylo výše uvedeno rozpočtová politika obce byla naplněna s výjimkou rekultivace skládky v Senožatech, výstavby domu s pečovatelskou službou a rekonstrukce rybníku ve Hvožděanech. Podařilo se úspěšně dokončit výstavbu kanalizační štol včetně čistírny odpadních vod a kanalizace v Bechyni. Do této investiční akce však zasáhly srpnové povodně.

Do rozpočtu byly zapojeny úvěr od Komerční banky v úhrnné výši 40 000 000,- Kč a půjčka od Státního fondu životního prostředí v Praze v celkové částce 39 900 000,- Kč, v roce 2003 došlo pouze k dočerpání sjednaného úvěru (3 876 315,- Kč) a půjčky (3 325 000,- Kč) na dokončení investice - kanalizace a ČOV v Bechyni. Od roku 2003 se začíná se splátkami SFŽP Praha, splátky SFŽP činí od r. 2003 do roku 2009 částku ročně 5 700 000,- Kč + 3 % úrok

Splátky Komerční bance činí od r.2001 do roku 2010 částku ročně 4 248 000,- Kč + úrok 6M Pribor + 2,1 % p.a.

Největší část tvoří dotace ze Státního fondu životního prostředí ve výši 13 037 225,- Kč na již uváděnou akci – kanalizace a ČOV Bechyně, opět se jedná o dotaci, kterou město dostává na základě skutečně provedených prací a její počátek se datuje k roku 2000. Účelovost a správnost účtování a prováděných prací prováděl v roce 2002 Nejvyšší kontrolní úřad a nezjistil žádné nedostatky.

V roce 2002 nebyly spláceny závazky Státnímu fondu životního prostředí, proto bylo možno do rozpočtu zahrnout a zrealizovat mimo kanalizace a ČOV Bechyně alespoň část investičních akcí - byla zrekonstruována část chodníků a silnic v Bechyni v úhrnné výši 2 674 tisíc Kč.

Rok 2003

V roce 2003 došlo k nárůstu oproti roku 2002 v příjmové i výdajové oblasti, hlavním důvodem jsou dotační prostředky. Jedná se o dotace pro :

Mateřskou školu Jahůdka Bechyně ve výši 5 120 000,- Kč,

Základní školu Libušina 164 Bechyně ve výši 9 000 000,- Kč,

Základní školu Školní 293 Bechyně ve výši 9 699 000,- Kč

- na mzdové prostředky včetně odvodů sociálního a zdravotního pojištění, FKSP a ONIV.

Dále o dotace na výstavbu Domu s pečovatelskou službou v Bechyni ve výši 19 148 035,50 Kč, dotace na rekonstrukci bazénu ve výši 11 000 000,- Kč, dotace na rekonstrukci komunikací a chodníků v Bechyni v úhrnné výši 5 452 750,- Kč. Uvedené finanční prostředky byly zapojeny v příjmové i výdajové části rozpočtu Města Bechyně a zároveň s tím došlo i k navýšení a vyššímu rozdílu mezi schváleným a upraveným rozpočtem. Výrazný nárůst v příjmové části rozpočtu je u kapitálových příjmů, které byly dosaženy ve výši 33 817 510,74 Kč, jedná se o příjmy z prodeje bytových jednotek v Bechyni.

Rok 2004

U investičních i neinvestičních dotací došlo také k poklesu. Dotace na výstavbu Domu s pečovatelskou službou v Bechyni byla z větší části čerpána v roce 2003 a to ve výši

19 148 035,50 Kč, v roce 2005 činila dotace 7 451 964,50 Kč, dotace na rekonstrukci Základní školy, Libušina 164 byla poskytnuta ve výši 14 403 098,- Kč. Dotace na úpravu povrchu hřiště v Bechyni ve výši 2 300 000,- Kč

Rok 2005

Dotace poskytované v roce 2004 na výstavbu Domu s pečovatelskou službou, přístavbu Základní školy Libušina ulice a komunikace v Bechyni byly v roce 2004 dokončeny a zafinancovány, dále byla v roce 2004 doplacena dotace na akci Kanalizace a ČOV Bechyně, která byla realizována v letech 2000-2002. S tím souvisí i vyšší výdaje v roce 2004, neboť na výstavbu DPS bylo zafinancováno 25 635 tis. Kč, na přístavbu Základní školy 14 403 tis. Kč, na komunikace 3 830 tis. Kč.

Investiční dotace:

Dotace na výstavbu Domu s pečovatelskou službou v Bechyni byla čerpána v roce 2003 (ve výši 19 148 035,50 Kč), v roce 2004 činila dotace 7 451 964,50 Kč a celá akce byla v roce 2004 dokončena a zkolaudována, v roce 2005 již na DPS nebyly poskytnuty žádné finanční prostředky. Také dotace na přístavbu Základní školy, Libušina 164 (ve výši 14 403 098,- Kč) byla poskytnuta a dokončena v roce 2004. Na komunikace v Bechyni byly v roce 2004 poskytnuty finanční prostředky ve výši 3 830 tis. Kč. Komunikace byly rovněž dokončeny a zafinancovány v roce 2004. Dále byla v roce 2004 doplacena dotace na akci Kanalizace a ČOV Bechyně, která byla realizována v letech 2000-2002

Neinvestiční dotace:

Ke snížení neinvestičních dotací došlo u položky neinvestiční přijaté dotace od krajů, kde činí rozdíl 24 654 tis. Kč, jedná se především o dotace na školství - platy, ONIV, SIPVZ, VII. třídy, které již v roce 2005 nebyly poskytovány na město Bechyně, ale byly zasílány rovnou na účty konkrétních základních škol a mateřské školy.

Rok 2006

Na silnicích byly v roce 2006 provedeny opravy za 1 007 tis. Kč, do základní školy byly vyšší příspěvky pro obě základní školy, celková dotace na provoz ze zdrojů města pro Základní školu Libušina 164 a Základní školu Školní 293 činila 5 001 tis.Kč.

Na sportovní zařízení v majetku obce byly vyšší provozní výdaje, celkem činily 993 tis. Kč, na bytové hospodářství vzrostly především náklady na energie – teplo, teplá a studená voda, elektrická energie.

Ve veřejném osvětlení vzrostly náklady na elektrickou energii, v komunálních službách a územní rozvoji došlo k výraznému nárůstu především u služeb – odstranění následků po povodních v roce 2006 a u položky neinvestiční dotace podnikatelským subjektům právnickým osobám – úhrada ztráty společnosti Bytenes Bechyně spol. s r.o. za roky 2004 a 2005, kterou založilo město Bechyně a je jejím 100% vlastníkem, další nárůst je u platby daně z převodu nemovitosti za prodané pozemky.

Nárůst je i na po péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň, především u technických služeb (sekání trávy, údržba a zastřihávání stromů a keřů a hrabání a odvoz listí), celkové náklady za údržbu veřejné zeleně 1 611 tis. Kč.

Na sociálních dávkách bylo vyplaceno celkem 6.889.509,- Kč, v roce 2005 bylo vyplaceno 5 810 694,-Kč, což je nárůst o 1 078 815,- Kč.

Rok 2007

Kapitálové příjmy jsou vyšší než v roce 2006 o 5 349 tis. Kč. Nárůst je u prodejů bytových jednotek – na položce bytové hospodářství o 1 911 tis. Kč, dále - dar od Nadace ČEZ ve výši 700 000,- Kč na oranžové hřiště, dar ve výši 200 000,- Kč na vybudování kavárny a infocentra v prostorách Galerie U Hrocha, komunální služby a územní rozvoj – prodeje pozemků o 2 845 tis. Kč, prodej ostatního hmotného dlouhodobého majetku nárůst o 368 tis. Kč. Na druhé straně ke snížení došlo u výstavby a údržby inženýrských sítí o 5 400 tis. Kč (v roce 2006 byly prodány plynové rozvody).

U přijatých neinvestičních transferů došlo k poklesu ve srovnání s předchozím rokem o 3 749 tis. Kč. Jedná se především o nižší transfer na sociální dávky, neboť došlo k výraznému poklesu okruhu příjemců sociálních dávek, oproti roku 2006 bylo vyplaceno v roce 2007 o 4 357 tis. Kč méně. Ve výši 649 000,- Kč byla přijata z Ministerstva pro místní rozvoj dotace na obnovu majetku poškozeného povodní v roce 2006.

U investičních transferů došlo k nárůstu ve srovnání s předešlým rokem a to především díky dotaci z Ministerstva financí ve výši 21 493 000,- Kč na výstavbu tělocvičny Základní školy Bechyně, Libušina 164.

Ve výdajové oblasti došlo k nárůstu u kapitálových výdajů, ve srovnání s rokem 2006 činí nárůst 15 352 tis. Kč. U běžných výdajů je čerpání ve srovnání s rokem 2006 o 1 382 tis. Kč nižší. Běžné výdaje jsou nižší především díky sociálním dávkám, oproti roku 2006 bylo vyplaceno v roce 2007 o 4 357 tis. Kč méně. U ostatních běžných výdajů došlo k mírnému nárůstu odpovídající zhruba výši inflace.

U výdajů došlo ve srovnání s rokem 2006 k nárůstu u kapitálových výdajů a na druhé straně k poklesu u běžných výdajů. U běžných výdajů došlo k poklesu o 1 382 tis. Kč, u kapitálových výdajů došlo k nárůstu o 15 352 tis. Kč.

Běžné výdaje jsou nižší především díky sociálním dávkám, oproti roku 2006 bylo vyplaceno v roce 2007 o 4 357 tis. Kč méně.

Úvěry, půjčky

Město Bechyně přijalo úvěr a půjčku na investiční akci Kanalizace a čistírna odpadních vod Bechyně. Půjčku i úvěr město Bechyně přijalo v letech 2000 – 2002. Půjčka je splácena ve čtvrtletních splátkách a splácení bude ukončeno v roce 2009, úvěr je splácen v měsíčních splátkách a splacen bude v roce 2009.

Zůstatek celkového úvěrového zatížení obce k 31. 12. 2007:	19 894 000,- Kč
z toho: Státní fond životního prostředí ČR Praha , stav půjčky k 31.12.2007	11 400 000,- Kč
Komerční banka a.s., stav úvěru k 31.12.2007	8 494 000,- Kč.

11.4. Finanční soběstačnost města

Míra soběstačnosti (podíl vlastních příjmů na celkových příjmech) byla v roce 1999 vysoká, kdy vlastní příjmy tvořily 91,29 % příjmů. V následujících letech míra soběstačnosti klesala, až do roku 2005, kdy byla opět vyšší.

Mezi vlastní příjmy řadíme daňové příjmy, nedaňové příjmy a kapitálové příjmy.

Tabulka č. 19: Míra finanční soběstačnosti města Bechyně (v %, příjmy v tis. Kč)

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Vlastní příjmy	15 856,30	18 668,60	30 226,70	45 936,20	45 960,20	42 996,30
Celk.příjmy	20 285,40	21 517,00	31 973,30	49 647,50	50 170,30	53 743,70
Míra soběstačnosti	78,17	86,76	94,54	92,52	91,61	80

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Vlastní příjmy	51 730,30	116 789,80	94 847,90	74 711,50	102 831,80	118 455,40
Celk.příjmy	58 430,00	127 934,00	124 409,40	104 743,10	130 905,10	191 171,40
Míra soběstačnosti	88,53	91,29	76,24	71,33	78,55	61,96

	2004	2005	2006	2007
Vlastní příjmy	80 047,60	78 445,40	87 262,60	101 435,00
Celk.příjmy	150 501,20	95 481,30	110 232,40	131 985,30
Míra soběstačnosti	53,19	82,16	79,16	76,85

11.5. Samofinancování obce

Míra samofinancování (podíl vlastních příjmů na celkových výdajích) vyjadřuje, jak je obec schopna financovat výdaje svými vlastními příjmy. Tato míra byla opět nejvyšší v roce 1999, kdy město zaznamenalo vysoký nárůst vlastních příjmů. Pak míra samofinancování klesala a v posledních třech letech je opět vidět vysoký nárůst.

Tabulka č. 20: Míra samofinancování města Bechyně (v %, příjmy a výdaje v tis. Kč)

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Vlastní příjmy	15 865,30	18 668,60	30 226,70	45 936,20	45 960,20	42 996,30
Celkové výdaje	17 314,30	21 543,50	22 228,10	34 362,90	48 542,90	58 787,40
Míra samofinancování	91,63	86,66	135,98	133,68	94,68	73,14

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Vlastní příjmy	51 730,30	116 789,80	94 847,90	74 711,50	102 831,80	118 455,40
Celkové výdaje	53 330,00	107 596,60	156 909,00	144 279,30	121 531,10	166 419,00
Míra samofinancování	97	108,54	60,45	51,78	84,61	71,18

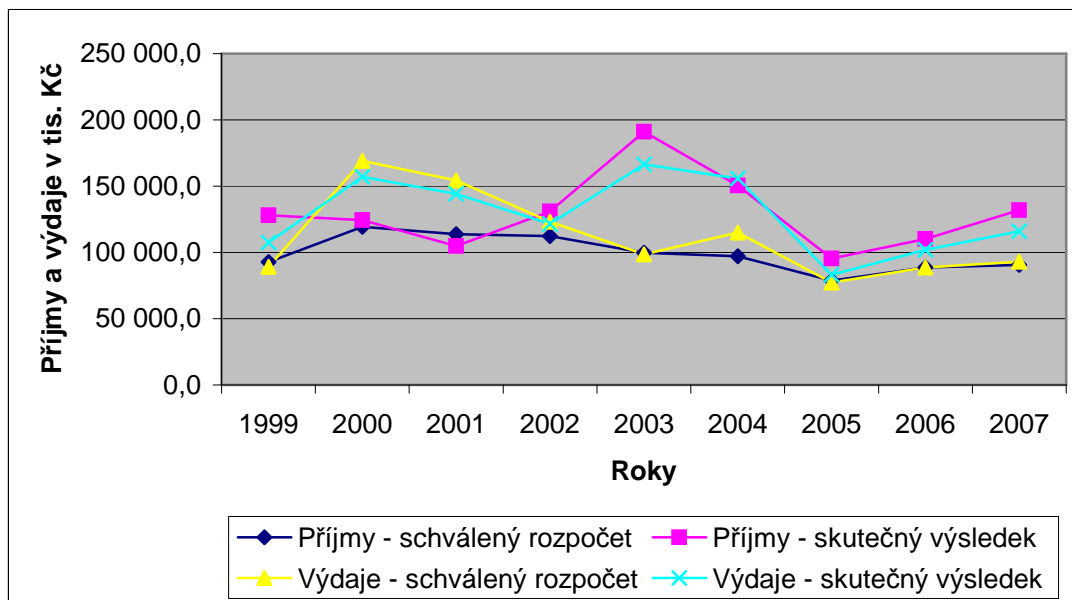
	2004	2005	2006	2007
Vlastní příjmy	80 047,60	78 445,40	87 262,60	101 435,00
Celkové výdaje	155 902,70	83 090,70	101 919,00	115 889,20
Míra samofinancování	51,34	94,41	85,62	87,53

Pro město Bechyně je samozřejmě každoročně schvalován rozpočet na další rozpočtové období. Má také funkci určitého finančního plánu na další kalendářní rok. Je zřejmé, že nikdy během rozpočtového období není na příjmovém nebo výdajovém účtu tento schválený stav příjmů a výdajů, jelikož jsou z příjmů během období výdaje uhrazovány plynule. Jak je vidět z grafu, ani na konci rozpočtového období v jednotlivých letech nebyl stav příjmů a výdajů shodný se schváleným rozpočtem. V celém sledovaném období byl rozpočet schvalován s lehkých deficitem. Naopak skutečně dosažené výsledky ukazují převážně přebytek rozpočtu. Schvalované příjmy byly totiž v celém období nižší než skutečně dosahované.

Pro zvýšení kvality plánování hospodaření města však nestačí sestavovat roční rozpočet. Město by mělo sestavovat střednědobý plán, který by mu usnadnilo plánovat investice do rozvoje města. Jelikož byl ale v posledních letech rozpočet přebytkový, tak město nemá potřebu sestavovat střednědobý plán.

11.6. Srovnání schváleného rozpočtu a skutečně dosažených výsledků hospodaření města Bechyně

Graf č. 14: Srovnání rozpočtů v letech 1999-2007

11.7. Srovnání příjmů a výdajů města Bechyně a měst ČR

11.7.1. Srovnání příjmů v letech 2004 – 2006

Tabulky porovnávají strukturu příjmů města Bechyně a strukturu měst ČR bez statutárních měst v letech 2004 - 2006. Je zde patrná odlišnost města od celorepublikových výsledků. V letech 2004 a 2005 je podíl daňových příjmů vyšší než průměrné výsledky, v roce 2006 o maličko nižší. Podíl nedaňových příjmů v rozpočtu města značně převyšuje ve všech letech průměrné výsledky měst ČR. Kapitálové příjmy opět vykazují vyšší výsledky než u měst ČR. Kapitálové transfery však mají opačnou tendenci. Všechny roky jsou výsledky nižší než průměrné výsledky měst ČR.

Tabulka č. 21: Podíly jednotlivých příjmů na celkových příjmech v letech 2004 – 2006

(v %)

	2004		2005		2006	
	Bechyně	Města ČR	Bechyně	Města ČR	Bechyně	Města ČR
Daňové příjmy	30,37	29,4	49,62	46,08	43,15	43,5
Nedaňové příjmy	18,05	10,06	27,48	10,09	24,2	10,41
Kapitálové příjmy	4,77	3,99	5,06	4,43	11,81	4,27
Přijaté transfery	46,81	56,55	17,84	39,4	20,84	41,82
Příjmy celkem	100	100	100	100	100	100

11.7.2. Srovnání výdajů v letech 2004 – 2006

Stejně jako příjmy tak i výdaje v rozpočtu města se lídí od výdajů měst ČR. Podíl běžných výdajů na celkových výdajích (část rozpočtu, která je spotřebovaná městem na zajištění svého provozu) se v letech 2004 a 2006 pohybuje pod průměrem, avšak v roce 2005 nad průměrem. Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích (část rozpočtu, která je vynaložená městem na investiční aktivitu), se v letech 2004 a 2006 pohybuje nad průměrem a v roce 2005 pod průměrem.

Tabulka č. 22: Podíly jednotlivých výdajů na celkových výdajích v letech 2004 – 2006

(v %)

	2004		2005		2006	
	Bechyně	Města ČR	Bechyně	Města ČR	Bechyně	Města ČR
Běžné výdaje	60	74,62	79,43	76,07	71,37	77,27
Kapitálové výdaje	40	25,38	20,57	23,93	28,63	22,73
Výdaje celkem	100	100	100	100	100	100

Z tabulky je patrný velký rozdíl mezi kapitálovými výdaji města Bechyně a měst ČR v roce 2004. Je to z důvodu velkých výdajů města Bechyně na stavbu Domu s pečovatelskou službou, který znamenal nárůst výdajů o 50 miliónů Kč.

11.8. Výpočet ukazatele dluhové služby

Tabulka č. 23: Dluhová služba (v tis. Kč)

číslo řádku	název položky	stav k 31.12.2005	stav k 31.12.2006	stav k 31.12.2007
1	daňové příjmy po konsolidaci	47 381,65	47 566,18	50 987,94
2	nedaňové příjmy po konsolidaci	26 234,94	26 679,01	32 080,95
3	přijaté dotace - finanční vztah	8 811,60	10 057,15	3 270,60
4	dluhová základna	82 428,19	84 302,34	86 339,49
5	úroky	1 590,73	1 256,62	946,96
6	splátky jistin a dluhopisů	9 948,00	9 948,00	9 948,00
7	splátka leasingu	261,90	2,3	
8	dluhová služba	11 800,63	11 206,92	10 894,96
9	ukazatel dluhové služby v %	14,3	13,29	12,62

Dluhová základna se vypočte jako daňové příjmy po konsolidaci + nedaňové příjmy po konsolidaci + přijaté dotace, **dluhová služba** je úroky + splátky jistin a dluhopisů + splátky leasingu a konečně ukazatel **dluhové služby** je (dluhová služba / dluhová základna) * 100.

Dluhová služba - ukazatel, který hodnotí úroveň výdajů na dluhovou službu.

Rozhodná míra podílu dluhové služby činí 30% v poměru k běžným příjmům. Pokud je procento dluhové služby **nad 30%**, tak je dluhová služba vysoká a v případě, že obec žádá např. o dotaci, přihlíží se k tomuto vyššímu ukazateli a dotace nemusí být obci přiznána. Záleží ovšem na dalších aspektech. Záleží také na tom, dle čeho se ukazatel počítá, někdy je ukazatel do 30% též postačující.

12. Závěr

Veřejné finance v České republice prošly specifickým vývojem v důsledku reformy, která probíhala od roku 1993.

V průběhu let se podstatně zvýšil podíl místních rozpočtů v rámci rozpočtů veřejných. Postupem let sílí finanční samostatnost místních rozpočtů. Díky změnám v rozpočtovém určení daní rostou daňové příjmy obcí, které tvoří hlavní část příjmové stránky veřejných rozpočtů. Během vývoje minulých let působil na obce určitý tlak na investice do rozvoje obcí, takže se zvyšoval i objem kapitálových výdajů. Avšak mnohem vyšší nárůst zaznamenaly běžné výdaje, které tvoří podstatnější část výdajové strany obecních rozpočtů. Značný růst výdajů a nedostatek prostředků na jejich financování způsobil zadlužení mnoha obcí v České republice.

Vybrané město Bechyně patří mezi města, která zadlužená nejsou. Podle vlastního vývoje obecního rozpočtu lze konstatovat **zvyšující se finanční soběstačnost**, která plyne z rostoucích daňových příjmů. Ale co se týká realizace investic, např. kanalizace a ČOV je město závislé na poskytnutých dotacích ze státního rozpočtu. Ukazatel dluhové služby je pro město také dobrý, protože se pohybuje kolem 14%, což je přijatelné, takže městu může být dotace přiznána.

I když město sestavuje střednědobý rozpočtový výhled, který by ji usnadnil plánování a rozhodování, je zřejmé, že je město finančně zajištěno, jelikož si může v budoucnu dovolit např. opravu bechyňského náměstí, vybudování fotbalové hřiště s umělým trávníkem, postavení fotovoltaické elektrárny nebo rekonstrukce silnic. Město Bechyně sestavuje ani plán rozvoje města.

Vývoj daňových příjmů závisí na přerozdělování daní ze státního rozpočtu, jde tzv. o rozpočtové určení daní. Samozřejmě postupem let se rozpočtové určení daní měnilo, jak je vidět z grafu, daňové příjmy narůstají pro Bechyni poměrně příznivě. U kapitálových příjmů zase vše závisí na prodeji majetku obce, nárůst je při prodeji akcií města a pak při prodeji

bytového fondu. U výdajů je zas nárůst v letech 2000-2001, kdy se financovala výstavba kanalizace a ČOV Bechyně. Příčinou vyšších výdajů Bechyně jsou celkově vyšší výdaje na investice a od roku 2002 pak mimořádné výdaje na odstranění následků povodní. Projevuje se to i ve vyšší úrovni a rychlosti růstu celkových výdajů města v přepočtu na obyvatele.

Provozní výdaje narůstají v závislosti na inflaci a také postupně obci vznikají další náklady v souvislosti s infrastrukturou, financováním školství, tělovýchovy, zdravotnictví – Lékařskou službou první pomoci a kulturou - knihovna, kulturní dům, muzeum.

Zastupitelstvo města Bechyně se každoročně rozhodne k prodeji vybraných bytových domů ze svého majetku. Část domů je nabídnuta k prodeji vcelku právníckým osobám ustaveným z nájemníků, část po jednotlivých bytech dle zákona 72/1994. V roce 2007 se odprodávaly byty na sídlišti Na Libuši, na Písecké a do budoucna se plánuje odprodat byty nájemníkům na sídlišti Obránců Míru. Město tyto byty zatím nemůže odprodat, protože byla poskytnuta státní dotace na zateplení budov. Jednou z podmínek dotace byl závazek města nepřevést po dobu 15 let byty ani domy na jiného vlastníka. V případě předčasného prodeje by město porušilo podmínky dotace a hrozily by mu sankce. Za celou dobu privatizace (od roku 2002) získalo město více jak padesát milionů korun.

Hlavní a nejdůležitější prioritou města je investice do **rekonstrukce náměstí T.G. Masaryka** a okolí, která bude činit **82 000 000 Kč** (zahrnující kanalizaci, vodovod, komunikace, veřejné osvětlení, zeleň, mobiliář).

Rekonstrukce náměstí T. G. Masaryka je vázána na získání dotace z fondů EU. O dotaci bylo požádáno, avšak se nepodařilo uspět, tak o dotaci bude město žádat znova na podzim roku 2008. V případě, že se dotaci podaří získat, bude vypsáno výběrové řízení na dodavatele stavby a stavební práce by mohly začít na podzim tohoto roku.

V současné době se zpracovává projekt na rekonstrukci kulturního domu. Projekt by měl být hotový do konce tohoto roku. Pak budeme hledat vhodný program EU, z kterého by šlo čerpat prostředky na realizaci.

Z důvodu těchto dvou plánovaných akcí, město zatím nemá dostatek finančních prostředků na vybudování průmyslové zóny v Bechyni ani na vytvoření podmínek pro zahraniční investory. Takže zatím o těchto záměrech neuvažuje, možná až někdy v budoucnu.

Můžeme říci, že město dlouhodobě hospodaří s přebytkem a v návaznosti na hospodaření se budou příjmy rozpočtu města Bechyně zvyšovat a město si bude moci dovolit další investiční akce, které v příštích nejbližších několika letech plánuje:

- výměna oken Základní školy - 6 000 000 Kč
- výměna oken Mateřské školy Jahůdka – 2 300 000 Kč
- Rekonstrukce obřadní síně – 3 500 000 Kč
- Stavební úpravy budov a veřejných ploch na městském sportovním areálu – 2 000 000 Kč
- Oprava střechy Kulturního domu – 1 500 000 Kč

13. Summary

Primary part of municipal government is community as basic municipal self-government . Its compound for population witch uses restricted district (cadastral area) and have rights for municipal government granted by constitution.

Budget is one of primary pillars witch designates economy of community for every year. Economy of communities and cities are even today part of complex public budget.

Primary part of municipal government is community as basic municipal self-government . Its compound for population witch uses restricted district (cadastral area) and have rights for municipal government granted by constitution.

Budget is one of primary pillars witch designates economy of community for every year. Economy of communities and cities are even today part of complex public budget.

Budget is divided to income part and expenditure part. Expenditures can be divided to basic ones (operational) a capital ones (capital/investment). Income part of local resources can be divided to community resources, grants from public budget and reentry resources from state and other institutions. Goal of my work is answering of those questions - reviewing of city economy and analyzing main town development indicators in dependance on management form 1992-2007. I was focused on analysing economy of picked up municipality, mainly on town budget as instrument of municipal self-government from 1992 to 2007 and then to rating indicators of economy. Picked town Bechyně is not in debts. From own development of community budget it can be seen increasing financial self-reliability witch flows from taxes

14. Použitá literatura

1. BŘEŇ, J., Místní poplatky. Moderní obec, 2002
2. FORET, M., Jak rozvíjet místní cestovní ruch. Grada 2000, 176s.
3. HAMERNÍKOVÁ, B., Veřejné finance. Victoria Publishing, 1996, 182s.
4. KADEŘÁBKOVÁ, J., TRHLÍNOVÁ Z., Úryvek z regionálního rozvoje, VŠE PRAHA
5. MAIER, K., Hospodaření a rozvoj českých měst. Praha: Academia, 2005, 376s.
6. PEKOVÁ, J., Hospodaření a finance územní samosprávy. Praha: Management Press, 2004, 376s.
7. PEKOVÁ J., Hospodaření obcí a rozpočet. Codex Bohemia, 1997, 296s.
8. PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., Veřejná správa a finance veřejného sektoru. ASPI Publishing: Praha 2002, 442s.
9. TOTH Petr a kolektiv, Financování obcí, Oeconomica, Praha 2005, 326s.

Separátní výtisky článku: časopis Deník veřejné správy, článek OF 5/2007 Obecní dluh ze dne 8.2.2008.

Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Finanční dokumenty Města Bechyně – rozpočty v jednotlivých letech, závěrečný účet města, výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, regionálních rad a dobrovolných svazků obcí

Seznam tabulek:

Tabulka č. 1: Běžné příjmy a výdaje

Tabulka č. 2: Kapitálové příjmy a výdaje

Tabulka č. 3: Podíl dluhu na HDP v %

Tabulka č. 4: Dluh obcí podle jejich velikosti

Tabulka č. 5: Souhrnné údaje o zadluženosti obcí ČR

Tabulka č. 6: Počty obyvatel na Bechyňsku

Tabulka č. 7: Obyvatelstvo podle věku

Tabulka č. 8: Obyvatelstvo podle rodinného stavu

Tabulka č. 9: Obyvatelstvo podle stupně vzdělání (15+)

Tabulka č. 10: Obyvatelstvo podle národnosti

Tabulka č. 11: Obyvatelstvo podle náboženského vyznání

Tabulka č. 12: Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity

Tabulka č. 13: Domovní fond

Tabulka č. 14: Vývoj místních poplatků města Bechyně v letech 1999 – 2007 (v tis. Kč)

Tabulka č. 15: Daňové příjmy v přepočtu na obyvatele (v tis. Kč)

Tabulka č. 16: Celkové příjmy v přepočtu na obyvatele (v tis. Kč)

Tabulka č. 17: Celkové výdaje v přepočtu na obyvatele (v tis. Kč)

Tabulka č. 18: Vývoj příjmů a výdajů města Bechyně v letech 1992 – 2007 (v tis. Kč)

Tabulka č. 19: Míra finanční soběstačnosti města Bechyně (v%, příjmy v tis. Kč)

Tabulka č. 20: Míra samofinancování města Bechyně (v%, příjmy a výdaje v tis. Kč)

Tabulka č. 21: Podíly jednotlivých příjmů na celkových příjmech v letech 2004 – 2006

Tabulka č. 22: Podíly jednotlivých výdajů na celkových výdajích v letech 2004 – 2006

Tabulka č. 23: Dluhová služba (v tis. Kč)

Seznam grafů:

Graf č. 1: Vývoj daňových příjmů v letech 1992 – 2007

Graf č. 2: Vývoj nejvýnosnějších poplatků v letech 1999 – 2007

Graf č. 3: Daňové příjmy v přepočtu na obyvatele

Graf č. 4: Vývoj nedaňových příjmů v letech 1992 – 2007

Graf č. 5: Vývoj kapitálových příjmů v letech 1992 – 2007

Graf č. 6: Vývoj přijatých transfer v letech 1992 – 2007

Graf č. 7: Příjmy města v letech 1992 – 2007

Graf č. 8: Celkové příjmy v přepočtu na obyvatele

Graf č. 9: Vývoj běžných výdajů v letech 1992 – 2007

Graf č. 10: Vývoj kapitálových výdajů v letech 1992 – 2007

Graf č. 11: Výdaje města v letech 1992 – 2007

Graf č. 12: Celkové výdaje na obyvatele

Graf č. 13 Vývoj příjmů a výdajů města Bechyně v letech 1992 – 2007

Graf č. 14 Srovnání rozpočtů v letech 1992 – 2007